БУТУН ДУН'Е ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 252 (483)
21 ДЕКАБРЬ ЧОРШАНБА 1955 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

Иосиф Виссарионович СТАЛИН

„ХАЛҚЛАР ЎРТАСИДА ТИНЧЛИКНИ МУСТАҲКАМЛАШ УЧУН" ХАЛҚАРО СТАЛИН МУКОФОТЛАРИ КОМИТЕТИДА

7 ва 9 декабрьда академик Д. В. Скобельцин раислигида «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» Халқаро Сталин мукофотлари Комитетининг мажлислари бўлди.

Комитет бу йил учун Халқаро Сталин мукофотлари бериш тўғрисида тушган таклифларни кўриб чиқди ва шу масала юзасидан қарор қабул қилди.

Комитетнинг 1955 йил учун «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Сталин мукофотлари бериш тўғрисида қарори қуйида э'лон қилинади.

1955 йил учун „Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун" халқаро Сталин мукофотлари бериш тўғрисида

«Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Сталин мукофотлари Комитетининг 1955 йил 9 декабрьдаги қарори.

Тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш учун курашдаги ғоят катта хизматлари учун қуйидагиларга «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Сталин мукофотлари берилсин:

Ласаро **Карденасга** — Мексиканинг собиқ президенти

Шайх Муҳаммад **Аль-Ашмарга** — Жамоат арбоби (Сурия)

Иозеф **Виртга** — Германиянинг собиқ рейхсканцлери (Германия Федераль Республикаси)

Тон Дик **Тханга** — Вьетнам Ватан фронти Миллий комитетининг раиси

Акико **Сэки** — сан'ат арбоби (Япония)

Рагнар **Форбекка**—Осло шаҳридаги ибодатхонанинг пастори, капеллани (Норвегия)

Комитет Раиси Академик **Д. В. Скобельцин**

Комитет Раисининг ўринбосарлари **Го Мо-жо** (Хитой) **Луи Арагон** (Франция)

Комитет а'золари:

Анна Зегерс (ГДР), **Антонио Банфи** (Италия), **Жон Бернал** (Англия), **Пабло Неруда** (Чили), **Михаил Садовяну** (Руминия). **Сахиб Синг Сокхей** (Ҳиндистон), **Ян Дембовский** (Польша), **Г. В. Александров** (СССР), **А. А. Фадеев** (СССР), **И. Г. Эренбург** (СССР).

1955 йил, 9 декабрь
Москва шаҳри.

Қишлоқ хўжалик илғорларининг республика кенгаши

Кеча Тошкентда қишлоқ хўжалик илғорларининг республика кенгаши очилди.

Алишер Навоий номидаги Ўзбек давлат опера ва балет театри биноси байрамлардагидек безатилган. Республиканинг ҳамма томонидан келган социалистик деҳқончилик усталари — звено ва бригада бошлиқлари, колхозларнинг раислари, МТС ва совхозларнинг директорлари, агрономлар ва ирригаторлар, олимлар, қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводларининг ходимлари, партия, совет ва қишлоқ хўжалик ташкилотларининг раҳбарлари буерга тўпландилар.

Залда пахта тайёрлаш давлат планини муваффақият блан бажарган ва пландан ташқари пахта топшираётган Андижон, Наманган, Тошкент, Сурхондар'ё ва Фарғона областьларининг пахтакорлари, Бухоро, Самарқанд, Қашқадар'ё, Хоразм областьлари ва Қорақалпоғистон АССРнинг қишлоқ хўжалик илғорлари ўтирибдилар.

Кенгашга қардош Тожикистон, Озарбайжон, Туркманистон, Қозоғистон, Қирғизистон республикаларининг делегациялари келди.

... Эрталаб соат 11. Духоба парда аста очилади. Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчев ўртоқларнинг президиумда пайдо бўлганларида, кенгаш қатнашчилари уларни гулдурос, давомли қарсаклар блан кутиб оладилар. Совет халқини буюқ Ленин чизиб берган йўлдан коммунизм сари ишонч блан бошлаб бораётган доно Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Совет ҳукумати шарафига бошланган овация узоқ давом этади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари А. Э. Ниёзов, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг раиси Н. А. Муҳиддинов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси Ш. Р. Рашидов, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Л. И. Брежнев, Тожикистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Б. Ғ. Ғафуров, Тожикистон ССР Министрлар Советининг раиси Т. Ўлжабоев, Туркманистон ССР Министрлар Советининг раиси Б. О. Овезов, Қирғизистон ССР Министрлар Советининг раиси А. С. Суерқулов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретарьлари Р. Е. Мельников, С. К. Камолов, М. А. Абдураззоқов, СССР Тўқимачилик саноати министри Н. С. Рижов, СССР Қишлоқ хўжалик министрининг ўринбосари Ж. Р. Расулев, СССР Совхозлар министрининг ўринбосари И. А. Федченко, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари И. В. Бабков, А. Н. Рудин, Ғ. С. Султонов, Қ. Р. Раҳимов, Ё. С. Насриддинова, Х. М. Абдуллаев, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосарлари В. Я. Емцов, В. С. Содиқова, Озарбайжон ССР Совхозлар министри Н. Г. Наврузов ҳам президиумдан жой оладилар. Президиумда — Ўзбекистон қишлоқ хўжалигининг отоқли усталари — Тошкент область, Октябрь районидаги Каганович номли колхознинг раиси, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамроқул Турсунқулов, Тошкент область, Ўртасарой районидаги «Полярная звезда» колхозининг раиси, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ким Пен Хва, Андижон районидаги Сталин номли колхознинг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Иброҳим Бакиров, Андижон область, Марҳамат районидаги Свердлов номли колхознинг звено бошлиғи Мўттихон Жумабоева ва бошқалар бор.

Кенгашни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси Ш. Р. Рашидов очади.

— Азиз ўртоқлар! — дейди у. — Биз кўпдан буён одат бўлиб қолган традицияга мувофиқ, йил сайин республикамиз қишлоқ хўжалик илғорларининг кенгашини ўтказиб турмоқдамиз. Бугунги кунда ўтказилаётган кенгаш эса алоҳида аҳамиятга эгадир. Бу кенгашда азиз меҳмонларимиз — КПСС Марказий Комитетининг биринчи секретари Никита Сергеевич Хрушчев ва ССР Иттифоқи Министрлар Советининг Раиси Николай Александрович Булганин иштирок қилмоқдалар. **(Гулдурос қарсаклар. Ҳамма ўрнидан туради).**

Биз қардош республикалар — Тожикистон, Озарбайжон, Туркманистон, Қозоғистон, Қирғизистон вакилларини ҳам хурсандчилик блан чин кўнглимиздан табриклаймиз. **(Қарсаклар).**

Ўзбекистон пахтакорларининг ана шу республикаларнинг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари блан ўтказиб келаётган мусобақасида тобора кўп тажриба тўпланмоқда, бу мусобақа социалистик деҳқончиликни янада юксалтириш соҳасида Партия ва Ҳукумат томонидан олдимизга қўйилган вазифаларни муваффақиятли суратда бажаришга ёрдам беради.

Бизнинг кенгашимиз тарихий кунларда тўпланди. Бутун мамлакатимиз, талантли, қаҳрамон улуғ совет халқимиз Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XX с'ездини муносиб суратда кутиб олишга тайёрланмоқда. **(Қарсаклар).** Совет кишиларининг бутун фикр-зикри, энг яхши туйғулари жонажон, шонли Коммунистик партия блан биргадир.

Коммунистик партия халқнинг чексиз ишончи ва муҳаббатига сазовор бўлди. Совет халқи Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг бутун дун'ёда тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлашга қаратилган доно ташқи сиёсатини якдиллик блан ма'қул қилмоқда. Совет кишилари Николай Александрович Булганин блан Никита Сергеевич Хрушчевнинг Ҳиндистонда, Бирмада ва Афғонистонда бўлишини зўр э'тибор блан кузатиб турдилар. Партия ва Ҳукумат раҳбарларининг бу мамлакатларга қилган сафари Совет давлати ташқи сиёсати ленинча принципларининг тантана қилганлигини ёрқин намойиш қилиб кўрсатди. Бу сафар Осиё халқлари совет халқини ўзларининг миллий орзуларини яхши тушунадиган самимий, содиқ дўст деб билганликларини кўрсатди.

Николай Александрович Булганин ва Никита Сергеевич Хрушчевнинг Ҳиндистон, Бирма ва Афғонистонга қилган сафари тинчлик ва ер юзидаги барча халқлар ўртасида дўстлик учун курашдан иборат муқаддас ишга бениҳоя катта ҳисса қўшди.

Совет кишилари яхши ният блан қилинган ана шу тарихий сафарнинг якунларини қизғин ма'қулламоқдалар ва табрикламоқдалар. Тошкент меҳнаткашларининг кеча бўлиб ўтган кўпминг кишилик митинги буни жуда яққол кўрсатди. Бу митинг совет ватанпарварлигини, совет кишиларининг Коммунистик партияга содиқ эканликларини, севикли социалистик Ватанимизнинг қудратини мустаҳкамлаш ишига бундан буён ҳам бутун куч ва ғайратларини сарф қилишга қат'ий бел боғлаганликларини кўрсатган қудратли намойишга айланди.

Ўртоқлар! Шонли колхозчи деҳқонларимиз, совхоз ва МТС ходимлари, қишлоқ хўжалик мутахассислари мамлакатга мумкин қадар кўпроқ қишлоқ хўжалик маҳсулотлари бериш, севикли Ватанимизни янада қудратли ва бадавлат мамлакатга айлантириш, совет кишиларининг ҳаётини эса янада фаровон қилиш учун ўз кучлари ва меҳнатларини аямайдилар.

Бундан бир йил муқаддам шу залда Ўрта Осиё, Закавказье республикалари ва Қозоғистон ССР пахтачилик ходимларининг кенгаши бўлган эди. Никита Сергеевич Хрушчев ана шу кенгашда сўзлаган нутқида пахтачиликдаги камчиликларни очиб ташлади, жумладан, Ўзбекистон пахтакорларининг ишини қаттиқ танқид қилди, пахтачиликка раҳбарлик қилиш стилидаги хатоларни кўрсатди, бу хатоларни ва камчиликларни тузатиш йўлларини кўрсатиб берди.

Бу йил Ўзбекистон пахта далаларининг меҳнаткашлари пахтачилик юзасидан бўлиб ўтган Тошкент кенгашининг тавсияларини амалга ошириш соҳасида зўр ғайрат ва фидокорлик блан ишладилар. Бу йил янги агротехникани жорий қилиш учун кураш йили бўлди. Квадрат-уялаб ва тор қаторлаб экиш усулининг жорий қилиниши, ғўза қатор ораларини икки томонлама ишлаш об-ҳаво шароитининг ноқулай келишига қарамай колхоз ва совхозларимизнинг мўл ҳосил етиштиришлари учун имкон берди. Республикамизнинг бирқанча областьлари, жумладан Андижон, Тошкент, Наманган, Сурхондар'ё, Фарғона областьлари, ўнларча районлар ва юзлаб колхозлар пахта тайёрлаш планини бажардилар.

Умуман республика бўйича пахта тайёрлаш давлат планини бажариш учун яна уч процентдан камроқ миқдорда пахта топшириш керак. Биз шу процентлар учун бутун кучимиз блан кураш олиб борамиз. Далаларда ҳали пахта бор. Биз пахтани сўнгги кўсагигача тўла равишда йиғиб териб олишимиз лозим. Бизнинг вазифамиз — давлат планини бажарибгина қолмай, балки ошириб бажаришдан ҳам иборат! **(Қарсаклар).**

Биз бу кенгашда тугалланаётган қишлоқ хўжалик йилининг якунларини тўплашимиз, ўз тажрибаларимизни ўртоқлашишимиз ва принципиал танқид ва ўз-ўзини танқид асосида мавжуд камчиликларни очиб ташлашимиз, республика қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини янада ривожлантириш соҳасидаги вазифаларимизни белгилашимиз керак. Шубҳа йўқки, Ўзбекистон социалистик қишлоқ хўжалигининг меҳнаткашлари улуғ Ватанимиз — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг қудратини мустаҳкамлаш ва уни янада яшнатишга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшадилар.

Ўртоқлар! Ўзбекистон қишлоқ хўжалик илғорларининг кенгашини очиқ деб э'лон қилишга ижозат берингиз.

Раислик қилучи кенгашнинг фахрий президиумини сайлаш ҳақида таклиф тушганлигини билдиради. Ғоят баланд руҳ блан, узоқ давомли қарсаклар остида фахрий президиумга Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Президиуми сайланади.

Шундан кейин кенгашнинг кун тартиби ва иш регламенти тасдиқланади.

«Республикада қишлоқ хўжалик йилининг якунлари ва 1956 йилда пахтачиликни ҳамда қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларини янада ривожлантириш вазифалари» тўғрисида доклад учун Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг раиси Н. А. Муҳиддиновга сўз берилади.

(ОХИРИ ИККИНЧИ БЕТДА).

Ҳазрат Олийлари Король Муҳаммад Зоҳиршоҳга

Шахсан Сизнинг томонингиздан, шунингдек Афғонистон ҳукумати ва халқи томонидан биз самимий кутиб олинганлигимиз учун, мамлакатингиз чегарасидан ўтиб кетаётган пайтда, чин қалбимиздан яна бир марта миннатдорчилик билдирамиз.

Сиз Ҳазрат Олийларининг сиҳат-саломат бўлишингизни ва мамлакатимизнинг яхши қўшниси, дўст Афғонистоннинг гуллаб-яшнашини тилаймиз.

Н. БУЛГАНИН,
Н. ХРУШЧЕВ,

1955 йил, 19 декабрь.

Жаноб Олийлари Бош Министр Муҳаммад Довудга

Биз Афғонистонда самимий дўстона кутиб олинганлигимиз учун, мамлакатингиз чегарасидан ўтиб кетар пайтда, шахсан Сиз, ҳурматли Бош Министр Муҳаммад Довуд жанобларига, Афғонистон ҳукуматига ва халқига чин қалбимиздан яна бир марта миннатдорчилик баён қиламиз.

Мустақил ва суверен давлатингизнинг доимо мустаҳкамланишини ва гуллаб-яшнашини, мамлакатларимиз халқларининг бахт-саодати учун ва умумий тинчлик манфаатлари учун Совет Иттифоқи блан Афғонистон ўртасидаги дўстликнинг ўсиши ва кенгайишини Совет ҳукумати ҳамавақт самимият блан хоҳлаб келди ва хоҳлайди.

Бош Министр жаноблари, Сизга ва Сизнинг коллегаларингизга сиҳат-саломатлик тилаймиз.

Н. БУЛГАНИН,
Н. ХРУШЧЕВ.

1955 йил, 19 декабрь.

Қишлоқ хўжалик илғорлари республика кенгашининг президиуми. Биринчи қаторда (чапдан ўнгга): **Т. Улжабоев, Л. И. Брежнев, Н. А. Муҳиддинов, Н. А. Булганин, Н. С Хрушчев, Ш. Р. Рашидов, Р. Е. Мельников, С. К. Камолов, А. Э. Ниёзов, Н. С. Рижов, М. А. Абдураззоқов, А. А. Лучинский, Х. Турсунқулов.**

И. Душкин ва **Б. Мазур** фотоси (УзТАГ фотохроникаси).

Қишлоқ хўжалик илғорларининг республика кенгаши

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА).

Ўртоқ Муҳиддинов айтдики, республика қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети Пленумларининг қарорларини амалга ошира бориб, колхоз ва совхоз ишлабчиқаришининг экономикасини юксалтириш соҳасида катта иш қилдилар. Ўтган йил пахта етиштиришнинг янги усулларини кенг жорий қилиш билан нишонланди. Чигитни квадрат-уялаб ва торқаторлаб экиш колхоз ва совхозларга мўл ҳосил олиш ҳамда ғўза парваришида меҳнатни камроқ сарфлашга имкон берди. Жамоат чорвачилигини ва қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларини ривожлантиришда ба'зи муваффақиятларга эришилди. Броқ, республика колхоз ва совхозларида мавжуд бўлган катта имкониятлар ва резервлардан ҳали тўла равишда фойдаланилаётгани йўқ.

Правардида ўртоқ Муҳиддинов Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчев ўртоқларни, Коммунистик партия Марказий Комитетини ва жонажон Совет ҳукуматини кенгаш қатнашчилари ва Ўзбекистоннинг барча меҳнаткашлари номидан ишонтириб айтадики, Ўзбекистон меҳнаткашлари КПСС XX с'ездини муносиб равишда кутиб олиш учун умумхалқ социалистик мусобақаси байроғини янада баланд кўтарадилар, қишлоқ хўжалик йилини муваффақият билан тугаллайдилар, пахта тайёрлаш давлат планини бажарадилар ва келгуси йил мўл ҳосили учун мустаҳкам негиз соладилар. (Ўртоқ Муҳиддиновнинг доклади газетада тўла э'лон қилинади).

Ўртоқ Муҳиддинов доклади юзасидан бўлган музокарада Андижон область партия комитетининг секретари ўртоқ М. Мирзааҳмедов биринчи бўлиб сўзга чиқди. Область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари, деди у, пахтачиликни ҳамда колхоз ва совхоз ишлабчиқаришининг бошқа тармоқларини ривожлантиришда бу йил ба'зи муваффақиятларга эришдилар. Пахта тайёрлаш плани муддатидан олдин бажарилди. Пландан ташқари 22 минг тонна пахта топширилди. Ҳозиргача тайёрлаш пунктларига ўтган йилдагидан 56 минг тонна кўп пахта етказиб берилди. Ҳар гектар ердан 1954 йилдаги 22 центнер ўрнига анча ортиқ пахта етиштирилди. Областьнинг энг йирик Андижон, Ленин, Пахтаобод районларининг колхозлари гектаридан 30 центнердан ортиқ ҳосил олишга муваффақ бўлдилар. Илгари кам ҳосил олиб келган Жалақудуқ, Ойим ва Марҳамат районларининг колхозлари бу йил ҳосилни 50—60 процент оширдилар.

Бу муваффақиятларга Ўрта Осиё, Закавказье республикалари ва Қозоғистон ССР пахтачилик ходимларининг ўтган йил ноябрь ойида Тошкентда бўлиб ўтган кенгаши томонидан тавсия этилган янги, прогрессив агротехника усулларини ишлабчиқаришга кенг жорий қилиш туфайли эришилди.

Ғўза квадрат-уялаб жойлаштирилган ва иккитомонга қаратиб ишланган далаларда чигит қаторлаб экилган ва биртомонга қаратиб культивация қилинган далалардагига қараганда анча кўпроқ ҳосил олинди. Масалан, Ойим районида ҳосил гектарига 6 центнер фарқ қилди. Избоскан районидаги Ленин номли колхозда эса узунасига — кўндалангига ишланган участкаларда гектаридан олинган ўртача ҳосил 34 центнерни ташкил этган бўлса, бир томонга қаратиб ишланган далаларда олинган ҳосил 27 центнерни ташкил этди.

Прогрессив методнинг жорий қилинганлиги ҳосилни оширишга имкон берибгина қолмасдан, шу билан бирга пахта етиштиришда қўл меҳнати сарфлашни анча камайтириш имконини ҳам берди.

Ўртоқ Мирзааҳмедов республика Қишлоқ хўжалик министрлигини янгича ишлашга етарлик тайёргарлик кўрмаганлиги учун қаттиқ танқид қилди. Жумладан, у айтдики, чигитни квадрат-уялаб экишга тайёргарлик кўриш даврида областьдаги 18 район ва 25 МТСда фақат олти комплект сим тортиш станцияси бор эди. Андижон областининг колхозлари, МТС ва совхозлари, партия ва совет ташкилотлари, — деди ўртоқ Мирзааҳмедов, — келгуси йилда пахта майдонларини 10 минг гектар кенгайтириш ҳамда ҳар гектардан олинадиган ўртача ҳосилни 27 центнергача етказиш вазифасини ўз олдиларига қўйдилар. Область пахтакорлари бу вазифани амалга ошириш учун ҳозирги вақтда кузги шудгорлаш ва бошқа кузги-қишки ишларни олиб бормоқдалар. Келгуси йилда бутун пахта майдонининг 80 процентидаги ғўзалар иккитомонга қаратиб ишланади. Шу билан бирга, экин майдонларининг кўпроқ қисмига чигит 50х50 сантиметр схемаси билан экилади. Область пахтакорлари бу схемани энг самарали деб топдилар.

Область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари, деди ўртоқ Мирзааҳмедов, КПСС XX с'ездини муносиб суратда кутиб олиш учун баланд руҳ билан тайёргарлик кўрмоқдалар, далаларда қолган пахтани тезроқ териб олишга ва давлатга топширишга, кузги шудгорлашни ва бошқа кузги-қишки ишларни тугаллаб, ўз социалистик мажбуриятларини шараф билан бажаришга интилмоқдалар.

Тошкент область, Орджоникидзе районидаги Сталин номли колхознинг раиси — қишлоқ хўжалик фанлари кандидати Н. Маннонов трибунага чиқади. Бу колхоз бу йил гектаридан 34 центнердан пахта ҳосили олди. Бу муваффақиятга янги прогрессив агротехникани қўлланиш туфайли эришилди. Шу билан бирга хўжаликнинг бошқа тармоқлари ҳам, айниқса чорвачилик янада ривожланди.

Ўртоқ Маннонов пахта ҳосилини ошириш ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун кураш тажрибаларини айтиб бериб, фан ва практика ютуқларини пропаганда қилиш масалаларига тўхталди. У айтдики, республикада фан ютуқларини ва илғорлар тажрибасини ўрганиш ва ёйиш ишлари ҳали қониқарли йўлга қўйилган эмас.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министри М. В. Муҳаммаджоновга сўз берилади.

Республика колхозлари ва МТС лари прогрессив агротехника тадбирларини ишлабчиқаришга кенг жорий қилиш йўлига қат'ий суратда ўтдилар, деди у. Бу йил бутун пахта майдонида чигит фақат торқаторлаб экилди, экин майдонларининг 40 процентида чигит квадрат-уялаб экилди ва қатор оралари икки томонга қаратиб ишланди.

Броқ, деди ўртоқ Муҳаммаджонов, чигитни квадрат-уялаб экиш вақтида жиддий камчиликларга йўл қўйилди, бунинг натижасида кўп майдонларда квадратлар яхши бўлмади, бу эса бундай участкаларда ғўзани икки томонга қаратиб ишлашга имкон бермади.

Ўртоқ Муҳаммаджонов агротехниканинг янги усулларини жорий қилиш соҳасидаги ишларнинг боришини анализ қилиб, Хоразм, Бухоро областьларининг ҳамда Қорақалпоғистон АССР нинг кўпгина колхозлари ва МТС ларида пахта етиштиришнинг прогрессив усулларига расмиятчилик билан қараганликларини кўрсатиб ўтди. Масалан, Хоразм областининг колхозларида 34 минг гектар ерда ғўзалар квадрат-уялаб жойлаштирилган бўлиб, фақат 23 минг гектар ердаги ғўза қатор оралари атиги икки марта иккитомонга қаратиб ишланган. Нотиқ республика Қишлоқ хўжалик министрлиги ўртача рақамларга берилиб кетиб, катта хатоларни кўрмай қолганлигини, ғўзани квадрат-уялаб жойлаштириш усулини жорий қилишга мас'улиятсизлик билан қараган МТС директорларининг хатосини тузатмаганлигини ва уларни тартибга чақирмаганлигини э'тироф этди.

— Бизда, — дейди ўртоқ Муҳаммаджонов, — агар ғўзалар букетировка қилинса, у вақтда квадрат-уялаб экиш усули яхшироқ натижа беради, деган фикр анча кенг ёйилган. Албатта, биз бунга рози бўлишга мажбурмиз, аммо квадратлар фақат букетровка йўли билангина қилинсин, деган фикр мутлақо нотўғри ва зарарлидир. Бундай қилиш квадрат-уялаб экиш усулининг афзалликларини йўқотишга ва жуда кўп чигитни ошиқча сарфлашга олиб келади.

Сўнгра ўртоқ Муҳаммаджонов ҳарбир даланинг тупроқ ва бошқа хусусиятларига қараб қатор ораларини янада торайтириш йўлидан қат'ий равишда бориш зарурлиги тўғрисида гапиради.

Ўртоқ Муҳаммаджонов қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводларини, жумладан, «Ташсельмаш» ва «Чирчиксельмаш» заводларини, шунингдек пахтачилик бўйича давлат махсус конструкторлик бюросини пахтачиликни машиналар билан та'минлаш соҳасида қониқарсиз ишлаётганликлари учун танқид қилди.

Ўртоқ Муҳаммаджонов колхозларни ташкилий-хўжалик жиҳатидан мустаҳкамлаш, колхоз ишлабчиқаришини планлаштиришни яхшилаш, тўғри алмашлаб экишни жорий қилиш, дала ишларини механизациялаштириш даражасини ошириш, янги ерларни ўзлаштириш, маккажўхори ва бошқа ем-хашаклар етиштиришни кўпайтириш масалаларига анча э'тибор берди. У шоли майдонларини кенгайтириш ва бу қимматли озиқ-овқат экинининг ҳосилдорлигини ошириш учун катта имкониятлар борлигини кўрсатиб ўтди.

Тошкент область партия комитетининг секретари ўртоқ О. Алимов сўз олади.

Пахта етиштиришнинг прогрессив методлари ўзини тўла равишда оқлади, — деди у. — Область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари бу методларнинг афзалликларини амалда кўрдилар ва келгуси йилда квадрат-уялаб экиш ҳамда ғўза қатор ораларини икки томонга қаратиб ишлаш методларини ишлабчиқаришга жорий қилиш учун янада актив курашишга қат'ий қарор қилдилар.

Ўртоқ Алимов янги агротехника усуллари пахта етиштиришни кўпайтириш учун муҳим аҳамиятга эга эканлигини кўрсатувчи бирқанча мисоллар келтирди. Масалан, Ўртасарой районида бутун пахта майдонининг 70 процентида ғўза қатор оралари узунасига-кўндалангига ишланган ва пахтанинг ўртача ҳосили ўтган йилдагига нисбатан гектарига 4,5 центнер ошган. Ўртасарой районидаги 1-нчи МТС зонасидаги колхозларда ҳарбир тонна пахтани етиштириш учун меҳнат сарфлаш оддий усул билан етиштирилганда сарфланадиган 101 меҳнат куни ўрнига 46 меҳнат кунигача камайган. Пискент районида пахта тайёрлаш планларини 14 йилдан бери бажармай келган колхозлар пахта етиштиришнинг янги прогрессив методларини қўлланиш туфайли бу йил ҳосилни оширдилар ва топшириқни муваффақият билан бажардилар.

Областьда пахтачиликни янада юксалтириш билан бир қаторда қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларини ривожлантиришга катта э'тибор берилди. Канон ва жутдан юқори ҳосил етиштирилди, чорвачиликнинг маҳсулдорлиги ошди, ҳарбир соғин сигирдан олинган сутнинг ўртача миқдори 1150 килограммни ташкил этди. Кўпгина колхозлар чорвачилик маҳсулотларини 1960 йил планида кўзда тутилганидан кўпроқ миқдорда олдилар.

Ўртоқ Алимов бу йил юз берган камчиликлар тўғрисида гапириб, йиғим-терим ишларини механизациялаштириш масаласига тўхталди, торайтирилган қатор ораларида ишлаш учун энг яқин вақт ичида пахта териш машиналари ва кўрак териш машиналари яратиш зарурлигини айтди. Сўнгра у пахта уруғчилиги масаласига, чигитни қайтадан экишга йўл қўймаслик учун чигит экиш муддатларини табақалаштириш зарурлигига тўхталиб ўтди. Ўртоқ Алимов колхоз ишлачиқаришини планлаштиришда ҳали ҳам жиддий камчиликлар юз бераётганлигини айтди.

Правардида, ўртоқ Алимов Тошкент областининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари Партия ва Ҳукумат томонидан қўйилган катта вазифаларни бажариш учун бутун кучларини сарф қиладилар, деб кенгаш қатнашчиларини ишонтиради.

Кундузги мажлиснинг охирида Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Н. С. Хрушчев нутқ сўзлади. Кенгаш қатнашчилари ўртоқ Н. С. Хрушчевни самимий кутиб олдилар. Ўртоқ Н. С. Хрушчев айтдики, Ўрта Осиё республикаларида ва даставвал Тожикистонда ва Ўзбекистонда пахтачиликнинг муваффақиятлари хўжаликнинг социалистик системасига, Совет мамлакатида оғир индустриянинг даставвал, машинасозликнинг ривожлантирилганлигига асосланганидир.

Биз Ҳиндистонда бўлган вақтимизда, — деди ўртоқ Хрушчев, — Тожикистонда ҳар гектар ердан ўрта ҳисоб билан 26 центнердан кўпроқ ҳосил олинаётганлиги тўғрисида гапирганимизда, ҳечкимнинг ишонгиси келмади.

Пахта ҳосилини ва бошқа экинларнинг ҳосилини муттасил ошириш учун ғоят катта имкониятлар мавжуд. Броқ бу имкониятлардан ҳали тўла фойдаланилаётгани йўқ. Қишлоқ хўжалигида мавжуд резервлар сон-саноқсиздир, колхоз ва совхоз ишлабчиқаришида ҳамма ишлар моҳирлик билан планлаштирилгани ва тўғри ташкил қилинган тақдирда бу резервларни энг яқин вақтда тўла равишда ишга солиш мумкин бўлади.

Кўпгина илғор хўжаликлар пахтадан ва бошқа экинлардан мўл ҳосил олишда бой тажриба тўпладилар. Бу тажрибани кенг равишда жорий қилиш, уни колхоз ва совхоз далаларининг барча меҳнаткашлари ўртасида ёйиш зарур.

Ўртоқ Хрушчев қишлоқ хўжалигининг аҳволини анализ қилиб, тахминан бирхил шароитда бўлган ва бирхил имкониятларга эга бўлган кўпгина областьлар, районлар ва колхозлар ишда ҳархил натижаларга эришаётганликларини айтиб ўтди. Бунинг сабаби, асосан, партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг хўжаликка раҳбарлик қилиш савияси турлича бўлганлигидир. Энг муҳим вазифа — қишлоқ хўжалигига моҳирлик билан, конкрет ва оператив раҳбарлик қилишдан иборатдир.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев жонли ташкилотчилик ишлари олиб бориш ўрнига қишлоқ хўжалигининг аҳамияти тўғрисида ўринсиз гаплар билан шуғулланадиган, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун амалий тадбирлар кўриш ўрнига сафсата сотадиган раҳбарларни танқид қилди. Кўп вақтларда шундай бўладики, ўнлаб раҳбарлар битта колхоз билан шуғулланадилар, аммо бу колхознинг иш кўрсаткичлари йил сайин эскича қолаверади. Колхозга келиб, яхши нутқ сўзлашгина кифоя қилмайди, — деди Н. С. Хрушчев, — хўжаликнинг экономикаси билан чуқур танишиш, қолоқликнинг сабабларини очиб ташлаш, ҳосилнинг паст бўлганлигига ва чорвачиликдан кам маҳсулот олинаётганлигига нима сабаб бўлаётганлигини, планнинг нима учун бажарилмаётганлигини аниқлаш, колхозчиларга ишда амалий ёрдам бериш, илгари йўл қўйилган хатоларнинг такрорланмаслиги учун бутун чораларни кўриш зарур.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев Курск областининг Калиновка қишлоғидаги колхозни мисол қилиб, хўжаликка моҳирлик билан раҳбарлик қилган тақдирда қишлоқ хўжалик артелининг экономикасининг жуда қисқа муддат ичида кескин суратда юксалтириш ва мустаҳкамлаш, даромадни кўпайтириш, меҳнат кунининг қимматини ошириш мумкин эканлигини кўрсатади.

Энг муҳими шуки, колхозларга тажрибали ва ташаббускор ташкилотчилар, ўзларига топширилган иш учун жон куйдирадиган кишилар раҳбарлик қилишлари лозим. Ўзбекистонда бундай кадрлар оз эмас, уларнинг ишлари ҳам яхши кетаяпти. Масалан, колхоз раиси Ҳамроқул Турсунқулов шулар жумласидандир. Яхши ташкилотчиларни рағбатлантириш, ўз қобилиятларини тўла даражада рўёбга чиқараоладиган мас'ул ишларга кўтариш керак. Қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш манфаатлари кадрларни танлаш, тарбиялаш ва жой-жойига қўйиш ишидаги камчиликларни қат'ият йўқотишни талаб этади.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев кенгаш қатнашчилари ўз сўзларида янги агротехниканинг, жумладан, кўпгина колхоз ва совхозларнинг тажрибасида синалган ҳамда ғўза қатор ораларини икки томонга қаратиб механизация билан ишлаш имкониятини берадиган квадрат-уялаб ва тўғри бурчакуялаб экиш методининг катта прогрессив аҳамияти борлигини кўрсатиб ўтганликларини мамнуният билан қайд қилади. Шундай қилиш керакки, квадрат-уялаб экиш усули келгуси йилда ҳамма жойда кенг миқ'ёсда қўлланилсин. Бунинг учун колхозчиларни ва механизаторларни яхшилаб ўқитиш, экиш арафасидагина эмас, балки қиш фаслида ҳам улар билан амалий машғулотлар ўтказиш керак. Экиш ишларини бажарадиган кишиларни ўз вақтида ва яхшилаб тайёрлаш — экишни муваффақиятли ўтказишдагина эмас, балки юқори ҳосил олишда ҳам ҳал қилувчи масаладир.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев ўз нутқида қишлоқ хўжалигини планлаштириш масалаларига катта э'тибор берди. У, планлаштиришда шаблонга йўл қўйиш мумкин эмас, деб уқтириб ўтди. Жойлардаги кадрларнинг ташаббусини бутун чоралар билан ошириш, экин майдонларидан яхши, самарали фойдаланиш тўғрисидаги ҳарбир оқилона таклифни қўллаб-қувватлаш зарур. Ўзбекистондаги кўпгина ходимлар кам ҳосил берадиган ба'зи экинлар ўрнига шоли экиш мақсадга мувофиқ деб айтадилар. Агар бу тадбир ҳақиқатан ҳам колхозларга фойда берадиган бўлса, шоликорликни дадиллик билан ривожлантириш керак, чунки шоли жуда зарур экин, Шарқ шароитида эса айниқса қимматли экиндир.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев колхоз ва совхозларнинг экономикасини юксалтириш тўғрисида гапириб, колхоз қишлоғининг маданиятини ошириш учун ҳалигача фойдаланилмаётган катта имкониятлар борлигини та'кидлади.

Н. С. Хрушчев ўз нутқида халқаро аҳвол масалаларига анча тўхталиб ўтди. У барча халқаро проблемаларни ҳал этишда Совет Иттифоқининг роли кун сайин ошиб бораётганлигини уқтириб ўтди. Ўртоқ Н. С. Хрушчев ўртоқ Н. А. Булганин билан бирга Ҳиндистон, Бирма ва Афғонистонга қилган сафари вақтида олган ба'зи таассуротларини айтиб берди.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев ўз нутқининг охирида Ўзбекистоннинг ва бошқа пахтакор республикаларнинг меҳнаткашлари КПСС XX с'ездини муносиб равишда кутиб олишга тайёрланиб, қишлоқ хўжалик йилини намунали суратда тугаллайдилар, келгуси йилда мўл ҳосил олинишини та'минлайдиган ташкилий ва агротехника тадбирларининг бутун комплексини ўз вақтида амалга оширадилар, деб қаттиқ ишонч билдирди.

Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг нутқи кенгаш қатнашчилари томонидан зўр э'тибор билан тингланди ва кўп марта гулдурос, давомли қарсаклар билан бўлиниб турди.

Ўзбекистон қишлоқ хўжалик илғорларининг кенгаши ўз ишини давом эттиради.

МАРКС—ЭНГЕЛЬС—ЛЕНИН—СТАЛИННИНГ ҒОЛИБ БАЙРОҒИ

(И. В. СТАЛИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 76 ЙИЛЛИГИГА)

Марксизм-ленинизм та'лимоти Коммунистик партия ва ишчилар синфининг, барча меҳнаткашларнинг қудратли ғоявий қуролидир. Совет кишилари ана шу та'лимот байроғи остида социалистик жамиятни асосан қуриб бўлдилар ва эндиликда социализмдан коммунизмга аста-секин ўтиш вазифаларини муваффақиятли суратда ҳал қилмоқдалар.

Барча мамлакатлардаги прогрессив кишилар ер юзида жабр-зулмни тугатиш, меҳнат аҳлини ўзи вужудга келтираётган бойликларнинг тўла ҳуқуқли эгаси қилиш учун, халқлар эркинлиги ва бахти учун марксизм-ленинизм байроғи остида кураш олиб бормоқдалар.

Маркс ва Энгельс капитализм асосларини илмий суратда анализ қилдилар, капитализмнинг вужудга келиш, тараққий этиш ва ҳалок бўлиш иқтисодий қонунларини кашф этдилар, ишчилар синфини пролетариат диктатураси тўғрисидаги та'лимот билан қуроллантирдилар. Улуғ Ленин марксизмни пролетариат синфий курашининг янги тарихий шароитларида ижодий равишда ривожлантирди. Ленинизм империализм ва пролетар революциялари даврининг марксизмидир. В. И. Ленин пролетариатнинг раҳбар ташкилоти, пролетариатнинг қўлида асосий қурол бўлган партия тўғрисидаги та'лимотни марксизм тарихида биринчи марта ишлаб чиқди.

Лениннинг буюк хизмати шундаки, у социалистик революциянинг янги, мукаммал назариясини вужудга келтирди. Бу назария империализм даврида социализмнинг даставвал бирнеча мамлакатда ёки ҳатто айрим олинган бир мамлакатда ғалаба қилиши мумкин, деган фикрга асосланади. Социалистик революция ғалабасидан кейин Ленин марксизмнинг асосий қоидаларига таяниб, дадиллик билан мамлакатимизда социалистик жамият қурилишининг илмий жиҳатдан асосланган планини ишлаб чиқди.

И. В. Сталин марксизмнинг буюк назариячиси бўлди. Сталин СССР да социалистик қурилишнинг энг бой тажрибаларини ва халқаро миқ'ёсдаги озодлик ҳаракати тажрибаларини умумлаштириб, марксча-ленинча та'лимотни янги шароитга мувофиқ суратда ривожлантирди ва бирқанча масалаларда революцион назарияни янги хулосалар билан бойитди.

* * *

И. В. Сталин революция гениал стратеги Лениннинг содиқ ва муносиб шогирди, Ленин ўлмас ишларининг давомчиси бўлди.

Ленин Россияда марксистик партияни вужудга келтириш учун курашни кучайтириб юборган бир даврда Сталин Закавказьеда ўз революцион фаолиятини бошлади. Ёш революционер ўз фаолиятининг биринчи қадамлариданоқ Лениннинг революцион генийсига бениҳоя ишонди ва Ленин йўлидан оғишмай борди.

Россия пролетариати жаҳон империализми занжирини биринчи бўлиб узиб ўтиш, меҳнаткашларни капитал зулмидан озод қилиш, социализм қуришдан иборат буюк тарихий вазифани бажариш шарафига муяссар бўлди.

Партия социалистик революция учун курашда ишчилар синфи билан деҳқонлар иттифоқидан иборат улуғ кучни вужудга келтирди ва халқимизни 1917 йил октябрьда шонли ғалабага, ишчилар ва деҳқонларнинг дун'ёда биринчи давлати бўлган Совет давлатини барпо қилишга олиб келди.

Сталин Октябрь революциясини тайёрлаш ва ўтказишда, социалистик давлат қурилишида Лениннинг толмас ёрдамчиси бўлди.

Совет давлати вужудга келтирилиб, мустаҳкамланиб борган йилларда партия давлат қурилиши соҳасида ҳали тажрибага эга эмас эди, ҳамма нарсани янгидан бошлаш керак эди. Мамлакатнинг жуда кўп ташқи ва ички душманлари совет кишиларининг помешчикларсиз ва капиталистларсиз янги асосда ҳаёт барпо қилишларига ҳалақит берган эдилар. Сталин ёш совет республикасини империалистик интервенциячиларнинг ва оқгвардиячи қўшинларнинг ҳужумидан мудофаа қилишни уюштириш ва бу ишга раҳбарлик қилишда Лениннинг содиқ таянчи бўлди. Сталин миллатлар иши халқ комиссари лавозимида ишлаб, партиянинг ленинча миллий сиёсатини амалга оширишга бевосита раҳбарлик қилди. Бу сиёсат мамлакатимизнинг халқларини ягона қардошлик оиласига бирлаштирди.

Партия Лениннинг раҳбарлиги остида миллий совет республикаларини ягона иттифоқ давлати — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқига бирлаштириш учун замин тайёрлади. СССР нинг ташкил топиши Совет давлатини мустаҳкамлаш ва ривожлантиришда буюк босқич бўлди.

В. И. Ленин иқтисодий жиҳатдан қолоқ Россияни илғор социалистик давлатга айлантиришни кўзда тутган ва илмий жиҳатдан асосланган программани ишлаб чиқди. Бу программа мамлакатни социалистик негизда индустрияллаштиришни, оғир индустрияни бутун чоралар билан ривожлантиришни, бутун халқ хўжалигини электрлаштиришни, қишлоқ хўжалигини социалистик негизда қайта қуришни, маданий революцияни амалга оширишни кўзда тутар эди. Коммунистик партия мамлакатимизнинг меҳнаткашларини зўр ишонч билан социалистик қурилиш йўлидан олиб борди.

В. И. Ленин вафотидан кейин партия ва совет халқининг душманлари — троцкийчи-зиновьевчи хоинлар, буржуа миллатчилари, сўнгра эса ўнг таслимчилар партияга қарши қаттиқ кураш олиб бордилар, партияни Ленин йўлидан четга чиқаришга, мамлакатимизда капиталистик тартибларни қайта тиклашга уриндилар. Партия И. В. Сталин бошчилигидаги Марказий Комитетнинг раҳбарлиги остида хоинларни ва таслимчиларни тор-мор келтирди, Лениннинг улуғ байроғини покиза ҳолда сақлаб қолди.

Коммунистик партия Лениннинг, кейинчалик Сталин асарларида ва Лениннинг бошқа шогирдлари асарларида, партия қарорларида ривожлантирилган кўрсатмаларига амал қилиб, мамлакатни социалистик негизда индустрияллаштириш ва қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш сиёсатини ишлаб чиқди ва амалга оширди. Совет Иттифоқи тарихий жиҳатдан қисқа вақт ичида олға қараб жуда катта қадам қўйди, иқтисодий жиҳатдан қолоқ, аграр мамлакатдан индустриялашган-колхозлашган қудратли социалистик давлатга айланди.

Мамлакатимизда оғир индустрияни ривожлантириш сур'атларини тезлаштириш зарурлиги илмий жиҳатдан асослаб берилди. Бу эса мамлакатни социалистик негизда индустрияллаштириш ва қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш учун кураш даврида партия олдида турган назарий проблемаларнинг бири эди. Сур'атни тўхтатиб қўйиш — орқада қолиб бўлур эди. Қолоқларни эса калтаклайдилар. «Қолоқларни ва кучсизларни калтаклаш — эксплуататорларнинг қонунидир. Бу — капитализмнинг ваҳшиёна қонунидир», деган эди Сталин. Аммо партия, совет кишилари калтакланишни истамас эдилар. Шу сабабдан, партия мамлакатимизнинг техника-иқтисодий жиҳатдан қолоқлигини жуда қисқа тарихий вақт ичида тугатиш вазифасини қўйди ва бу вазифани муваффақиятли суратда ҳал этди.

Лениннинг кооператив плани И. В. Сталиннинг асарларида янада конкретлаштирилди, аграр масала назариясида бирқанча муҳим қоидалар илгари сурилди ва ривожлантирилди, жумладан майда деҳқон хўжалигининг «мустаҳкамлиги» тўғрисидаги антимарксистик назария фош қилинди, қишлоқ хўжалигини ёппасига коллективлаштириш сиёсатига ўтиш ва шу асосда кулакларни синф сифатида тугатиш зарурлиги асослаб берилди, қишлоқ хўжалигини кооперативлаштиришнинг асосий формаси бўлган қишлоқ хўжалик артелининг роли аниқ белгиланди.

В. И. Ленин партиянинг миллий масала ҳақидаги назарияси, программаси ва тактикасини ишлаб чиқди. Ленин мамлакатимиз халқлари ҳуқуқий тенглиги ва дўстлиги сиёсатининг илҳомчисидир. Сталин миллий масала соҳасида партиянинг отоқли назариячиси бўлиб, миллатлар ҳақидаги марксистик назарияни янада ривожлантирди, буржуа миллатларнинг ва социалистик миллатларнинг вужудга келиш шарт-шароитларини ва уларнинг характерли хусусиятларини кўрсатди, совет жамияти тараққиётининг ҳаракатлантирувчи кучларидан бири бўлган халқлар дўстлигининг аҳамиятини яққол кўрсатди.

И. В. Сталиннинг асарларида марксизм-ленинизм назариясининг бошқа масалалари ҳам янги тарихий шароитларга мослаб ривожлантирилди. Сталин СССР да социалистик қурилишнинг конкрет тажрибасига асосланиб, марксизм-ленинизм назариясининг социалистик жамият қонуниятлари ҳақидаги ва бу жамиятнинг коммунизмнинг юқори фазасига аста-секин ўтиши ҳақидаги муҳим қоидаларини янада ривожлантирди.

Бизнинг партиямиз, И. В. Сталин пролетариат диктатураси тўғрисидаги марксча-ленинча та'лимотга асосланиб, Совет давлатини мустаҳкамлашга ва бу давлатнинг мудофаа қобилиятини оширишга кўп э'тибор бердилар. Бу нарса Совет мамлакатининг тақдири учун қандай аҳамиятга эга бўлганлигини Улуғ Ватан уруши кўрсатди. Совет Иттифоқининг бу урушда қозонган ғалабаси совет ижтимоий ва давлат тузумининг буюк ҳаётий кучини, партиямиз сиёсатининг узоқни кўрадиган доно сиёсат эканлигини, совет кишилари социализмнинг улуғ ғалабаларини мардлик ва фидокорлик билан ҳимоя қилишга тайёр эканликларини яна бир марта намойиш қилди.

Партия СССРда коммунизм қуришнинг қудратли қуроли бўлган совет давлатини бундан буён ҳам бутун чоралар билан мустаҳкамлаш зарур, деб ҳисоблайди.

Бизнинг Совет Ватанимиз бир ғалаба кетидан иккинчи ғалабани қўлга киритмоқда. Лениннинг коммунизм қуриш плани партиянинг ва бутун халқнинг жанговар программаси бўлиб, бу план муваффақиятли суратда амалга оширилмоқда.

Мамлакатни электрлаштириш Лениннинг коммунизм қуриш планида муҳим ўрин тутади. Коммунизм, деган эди Ленин, Совет ҳокимияти плюс бутун мамлакатни электрлаштириш демакдир. Ма'лумки, Ленин мамлакатни электрлаштириш деган сўзни коммунизмнинг моддий базасини вужудга келтириш, йирик индустрияни ва биринчи галда оғир индустрияни ривожлантириш ма'носида тушунган эди. КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми социалистик экономика асосларининг асоси бўлган оғир индустрияни ривожлантириш муҳим эканлигини алоҳида та'кидлади. Партия аввалгидек ҳозирда ҳам энергетикани бутун чоралар билан ривожлантиришга жуда катта аҳамият бермоқда.

Бизнинг мамлакатимиз электр қуввати ишлаб чиқариш жиҳатидан революциядан илгари энг кейинги ўринлардан бирида турар эди. Эндиликда бизнинг мамлакатимиз бу соҳада дун'ёда иккинчи ўринни олди. Совет ҳокимияти йилларида катта ва ўртача катталикдаги 300 дан ортиқ электростанция, шу жумладан 90 гидроэлектростанция қурилди.

Қишлоқ хўжалигида ҳам жуда катта ўзгаришлар рўй берди. Ленин кооператив планининг амалга оширилиши натижасида, бизнинг мамлакатимизда миллион-миллион тарқоқ, якка деҳқон хўжаликлари ўрнига қишлоқ хўжалигининг коллектив формалари қарор топди ва муваффақиятли суратда ривожланиб бормоқда. СССР да қишлоқ хўжалигининг колхоз, МТС ва совхозлардан иборат социалистик системаси қарор топди. Бу система хўжалик ишлари соҳасидаги буюк вазифаларни ҳал этиш имконини беради. Жумладан, қуйидаги факт ҳам буни исбот этади: 1955 йилда СССР да экин майдони 1950 йилдагига нисбатан 27 процент кўпайди. 30 миллион гектардан ортиқ қўриқ ер ўзлаштирилди. Бу эса партия ва халқнинг катта ғалабасидир.

Коммунистик партия совет халқининг моддий ва маданий эҳтиёжларини қондириш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилмоқда. Партия экономикамизни янада ривожлантириш ва халқнинг моддий фаровонлигини тўхтовсиз ошириш учун социалистик система жуда катта имкониятлар яратиб беради, деб ҳисоблайди. Коммунизм қуриш манфаатлари йўлида бу имкониятлардан тўла фойдаланиш керак.

Коммунизм совет кишилари учун қандайдир узоқ бир истиқбол бўлмай, балки шу куннинг реал вазифасидир. Совет кишилари халқ хўжалигининг барча соҳаларида меҳнат қилиб эришаётган ютуқлари билан коммунизмга аста-секин ўтиш учун замин вужудга келтирмоқдалар. Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XX с'езди шарафига бошланган социалистик мусобақада омманинг кенг миқ'ёсда қатнашаётганлиги халқимизнинг зўр ғайрат билан меҳнат қилаётганлигини, активлиги ўсиб бораётганлигини кўрсатади.

Коммунистик партия, Ленин ва Сталин меҳнаткашларга эришилган муваффақиятлар билан қаноатланиб қолмаслик, хотиржам бўлмаслик керак, янги муваффақиятлар сари олға бориш керак, деб доим та'лим бердилар. Марказий Комитет сўнгги Пленумларининг қарорлари ҳам буни яққол исбот этади. Саноатимиз ва қишлоқ хўжалигимизни ривожлантиришда муайян муваффақиятлар қўлга киритилганига қарамай, партия камчиликлар тўғрисида баралла гапириш, э'тиборни ҳал этилмаган вазифаларга қаратиш зарур деб ҳисоблади.

Масалан, июль Пленумида саноатимизнинг ривожланишига ҳалақит бераётган асосий камчиликлар очиб ташланди, саноат ишларини яхшилаш учун жиддий тадбирлар ишлаб чиқилди.

Партия саноатда техникани янада тараққий эттиришни та'минлаш, ишлабчиқариш ва меҳнатни тўғри ташкил қилишга эришишга, социалистик мусобақани кенг ривожлантиришга, илғор иш тажрибаларини моҳирлик билан умумлаштириш ва ёйишга чақирди. Фан ва техника мавж уриб ривожланаётган ҳозирги пайтда Ватанимиз ва жаҳон фани ҳамда техникасининг янги ютуқларини тез ва кенг миқ'ёсда жорий қилиш жуда катта аҳамиятга эгадир.

Партия Марказий Комитети кейинги йилларда бўлиб ўтган Пленумларида қишлоқ хўжалиги масалаларини қараб чиқиб, бу соҳадаги камчиликларни жиддий танқид қилди ва қишлоқ хўжалик ишлабчиқаришини кескин суратда юксалтиришга қаратилган бирқанча муҳим қарорларни қабул қилди. Белгиланган тадбирларнинг амалга оширилиши дастлабки ижобий натижаларни берди. Шу билан бирга, эришилган муваффақиятларни етарли деб ҳисаблаб бўлмайди. Ҳали кўпгина имкониятлардан фойдаланилгани йўқ. Ма'лумки, КПСС Марказий Комитети январь Пленуми ўз қарорида колхоз ва совхоз ишлабчиқаришини бундан буён ҳам кескин суратда юксалтириш вазифаларини бажариш учун партия, совет, қишлоқ хўжалик органлари қишлоқ хўжалигига раҳбарликни анча юксак даражага кўтаришлари керак, бу раҳбарлик малакали, конкрет ва оператив бўлиши лозим, деб та'кидлади.

Омманинг сиёсий онглилиги нечоғлик юқори бўлса, коммунистик қурилишнинг муваффақиятлари ҳам шу қадар кўп бўлади. Шу сабабдан, ҳозирги кунда меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш, кадрларни марксча-ленинча тарбиялаш вазифалари айниқса катта аҳамиятга эга бўлиб қолди.

Партия кадрларни марксча-ленинча тарбиялаш ишига э'тибор бермаслик хавфли эканлигини кўрсатиб, кўп марта огоҳлантирди. Кадрларнинг сиёсий ва назарий савиясини ошириш соҳасидаги ишларимиз бўшаштириб юборилса, бунинг натижасида кадрларнинг ўзлари олға қараб қилаётган ҳаракатимизнинг перспективаси билан қизиқмай қўйсалар, ҳаёт билан алоқани узиб қўйсалар, улар перспективсиз бачкана кишиларга айланиб қоладилар.

Шу билан бирга, партия, практикадан ажралиб қоладиган назария ўлик бир нарсадир, революцион назария билан ёритилмаган, тараққиётнинг перспективаларини кўрмайдиган практика эса, кўр-кўрона бир нарсадир, деб та'кидлади.

Идеология ишини ҳаёт билан боғлаб олиб бормаслик — пропаганда масаласида диний э'тиқодлар позициясига ўтиш демакдир. Партия бизнинг пропагандамизда марксча-ленинча назариянинг асосий қоидаларини тушунтириб бериш билангина чекланиш ярамайди, деб та'лим беради. Пропаганда иши актив суратда олиб борилиши ва та'сирчан бўлиши керак. Ҳозирги вақтда асосий вазифа марксизм-ленинизм назариясини тушунтириб бериш билан бирга, уни амалга оширишдан, совет кишиларининг моддий ва маданий бойликларини мўл-кўл қилишдан, уларнинг савиясини оширишдан ҳам иборат.

* * *

СССР меҳнаткашларигина эмас, балки дун'ёдаги бошқа кўп халқлар ҳам Маркс—Энгельс—Ленин—Сталиннинг улуғ та'лимотига амал қилмоқдалар.

Иккинчи жаҳон урушида эрксевар халқларнинг ғалабаси натижасида Европадаги ва Осиёдаги бирқанча мамлакатлар зулм ва эксплуатация системасига хотима бердилар, тараққиётнинг янги, социалистик йўлига ўтиб олдилар. Улуғ хитой халқи ва бошқа халқ демократияси мамлакатларининг меҳнаткашлари муваффақиятли суратда социализм қурмоқдалар.

Қудратли социализм халқаро лагерининг мавжудлиги ва бу лагерьнинг мустаҳкамланаётганлиги марксча-ленинча идеяларнинг ғолиб кучини яққол исбот этувчи янги далилдир.

Совет давлатининг, бутун социалистик лагерьнинг тинчликни сақлашга ва халқаро кескинликни камайтиришга қаратилган тинчликсевар ташқи сиёсати барча халқларнинг ҳаётий манфаатларига жавоб беради.

Совет халқи Маркс—Энгельс—Ленин—Сталиннинг ғолиб байроғи остида, Коммунистик партия раҳбарлиги остида комил ишонч билан коммунистик қурилишнинг янги муваффақиятлари сари олға бормоқда.

Б. БАЯНОВ.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИЛҒОРЛАРИНИНГ РЕСПУБЛИКА КЕНГАШИГА

ЖАМОАТ ЧОРВАЧИЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРАЙЛИК!

☆ ☆ ☆

КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг қарори амалда

Колхозимиз а'золари пахтачиликни ривожлантириш соҳасида тинмай ишламоқдалар. Бу йил биз 1131 гектар ерга чигит экиб, ҳар гектар ердан 29 центнердан ҳосил олдик. Бунга янги, прогрессив методни дадиллик блан қўллаганимиз туфайли, 598 гектар пахта майдонидаги ғўзаларни иккитомонлама ишлаганимиз туфайли эришдик ва кўп меҳнат куни тежаб қолдик.

КПСС Марказий Комитети январь Пленуми қарорида кўрсатилган вазифаларни амалга ошириш учун курашиб, шу йил баҳорда чорвачиликни ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш режаларини тузиб чиқдик. Асосан пахтакор ҳисобланган бизнинг колхоз шароитида бунинг учун нималар қилиш зарурлигини белгилаб, колхозчилар блан маслаҳатлашиб олдик.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти қишлоқ хўжалик мутахассислари блан биргаликда 1955—1960 йиллар учун чорвачиликни ривожлантириш, унинг маҳсулдорлигини ошириш планини тузиб чиқди. Бу план колхозчиларнинг умумий мажлисида қизғин ма'қулланди. Мана шундан кейин колхозда чорвачилик ишига пахтачилик сингари жиддий э'тибор берабошладик. Эндиликда чорвачиликни ривожлантириш тўғрисидаги вазифа чорва молларнинг сонига қараб эмас, балки ҳайдаладиган ҳар 100 гектар ер ҳисобидан қанча гўшт, сут, жун ва бошқа чорвачилик маҳсулотларини олишимизга қараб баҳоланадиган бўлди.

1954 йилда биз ҳайдаладиган 100 гектар ер ҳисобига 4,8 центнер гўшт, 34,1 центнер сут, 68,5 килограмм жун ва 162 донадаң тухум олган эдик. Вазифа—мана шу оз олинган чорва махсулотини кўпайтиришдан иборат эди. Шунинг учун биз 1960 йилга бориб ҳайдаладиган ҳар 100 гектар ер ҳисобига 11,8 центнердан гўшт, 262 центнердан сут, 8800 килограммдан жун олишни планлаштирдик.

1955 йил учун белгиланган чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш плани ошириб бажарилди. 140 сигирнинг ҳарбиридан пландаги 800 литр ўрнига 1382 литрдан сут соғиб олдик. Ҳарбир қўйдан 2,2 ўрнига 2,3 килограммдан жун қирқилди. Колхозда бир йилнинг ўзидаёқ умумий сут маҳсулотининг планга нисбатан 70.760 литр кўпайганлиги, пахтакор колхозларда ҳам чорвачиликни муттасил ривожлантириш мумкин эканлигини амалда кўрсатди.

КПСС Марказий Комитетининг январь Пленуми қароридан илҳомланган чорвадорларимиз сигирлар сонини кўпайтириш блан бирга, уларнинг маҳсулдорлигини ҳам ошириш, давлатга йил сайин серёғ сут ва семиз чўчқа гўшти сотиш, кўпроқ тухум етказиб бериш учун астойдил курашадилар. Биз молларни янги усулда қурилган биноларда боқмоқдамиз. Бу ердаги асосий ишлар тўла механизациялаштирилган. 100 бош сигир сиғадиган молхонада сигирлар автомат усулида суғорилмоқда ва электр ёрдами блан соғилаётир.

Колхозимиз чорвадорлари партия ва ҳукуматимиз айтганидек халқимиз учун кўплаб ва юқори сифатли чорвачилик маҳсулотлари етказиб берадилар.

М. ИСМАТОВ,
колхоз раиси.

Ҳарбир сигирдан 2500 литрдан сут соғиб олдим

Бу йил баҳорда колхозимизда чорвачиликни ривожлантириш тўғрисида план тузилди. Бу план бизни жуда қувонтирди. Сигирларимиз қўлда боқиладиган бўлди, ем-хашак блан мўл-кўл та'минланабошлади. Анчагина ерга маккажўхори экилди, ем-хашак кўп тайёрланди. Биз ўзимизга бириктилган сигирларни яхшироқ парвариш қилабошладик. Мен ўзимга бириктилган 12 сигирни яхши парвариш қилиш блан Сталин номли колхоздаги сингари кўпроқ сут соғиб олишга ҳаракат қилдим.

Шуни ҳам айтиш керакки, бизнинг колхозда зотли сигирлар деярли йўқ. Ҳаммаси жайдари сигирлардир. Лекин шунга қарамай бу сигирлар яхши парвариш қилингани учун кўп сут берабошлади. Масалан, мен шу сигирлардан 12 тасини соғаётирман. Уларни зоотехника қоидаларига амал қилиб парвариш этганим учун ҳарбир сигирдан 2500 литрдан сут соғиб олишга эришдим.

З. ТЎЙЧИЕВА,
сут соғучи.

Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхози асосан пахтакор колхоз ҳисобланади. Ҳайдаладиган 1882 гектар ернинг 1454 гектари пахтазор ва бедазор ҳисобланади. Қолган ерларда эса боғлар, тутзорлар, сабзавот экинлари ўстирилади. Шу пахтакор колхоз а'золари КПСС Марказий Комитети январь Пленуми қарорини муҳокама қилгач, чорвачиликни янада ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш тадбирларини белгилаб, кўкламда 1955—1960 йиллар учун бешйиллик план тузиб чиқдилар. Планнинг 1955 йилга белгиланган қисми муддатидан илгари муваффақиятли бажарилди. Биз қуйида шу тўғрида материаллар босаётирмиз.

Манба'

Манба', мансаб деган сўзлар география фанида кўпроқ ишлатилади. Манба' — дар'ёларнинг келиб чиқиш жойи, мансаб эса дар'ёларнинг денгизларга, океанларга қуйиш жойи.

Колхоз хўжалигининг ҳам манбаи, мансаби бор. Пахтачилик, чорвачилик, пиллачилик, боғдорчилик — мана булар хўжалик бойлигининг келиб чиқадиган манба'ларидир. Ўз-ўзидан ма'лумки, касса ва омбор бойлик қуйиладиган мансабдир. Колхоз хўжалигининг тормоқлари дар'ё ирмоқлари сингари бир-бирларига қўшилиб, лиммо-лим оқаётган дар'ёни, мўл-кўлчиликни ташкил этади. Хўжалик бошида уддабуррон, ишбилармаңд, ташкилотчи, ғамхўр раҳбар турган жойларда ана шу ирмоқлар кенгайиб, тўлиб, бойлик тўпланадиган дар'ёни ташкил этади. Колхоз раиси Маҳмуд Исматов хўжаликни ривожлантириш, кўпчилик бойлигини ошириш учун қандай ишлар қилинган ва қилинаётганлиги ҳақида сўзлаб ўтирарди.

Уни кўпчилик колхозга раис қилиб сайлаган кезларда собиқ раҳбарлар ўртасида парокандалик ҳукм сурар экан. У бунинг сабабларини чуқурроқ текшириб кўриш, ишни чинакамига, партия ва ҳукумат талаб қилаётгандек йўлдан олиб бориш учун аввал қишлоқ кексалари, ишчан колхозчилар блан бирма-бир суҳбатлашиб чиқди. Ана шундай суҳбатларнинг бирида шу нарса аниқландики, колхознинг собиқ раиси қишлоқ хўжалик артели Уставини қўпол равишда бузиб, фақатгина колхоз кассасидаги пулнигина эмас, ҳатто яйловдаги чорва молларни ҳам талон-торож қилган. Лаганбардор, хушомадгўй бир тўда кишилар раиснинг пинжига кириб, у блан биргаликда қўйлар ва сигирларни соттанлар ва колхоз чорвачилигини ўпирилишга тушириб қўйганлар.

Маҳмуд Исматов ишни чорвачиликдан бошлади. У, Оҳангарондаги ва Қизилқум яйловидаги молларни, қўйларни олиб келиш учун борганда анча қийинчиликларга учради. У ердаги ба'зибир ярамас кишилар колхоз сигирларини, қўйларини ўз номларига ўтказиб олишга уринганлар. Колхоз хўжалигининг жавобгар раҳбари эканлигини чуқур ҳис этган ўртоқ Исматов ана шундай ярамас кишилар блан қаттиқ кураш олиб борди ва бу соҳада мўлжалдаги мақсадига эришди. Колхознинг яйловлардаги ва фермалардаги тартибсизликлар йўқотилди, соғилган сут, қирқилган жун, қўзи ва улоқ колхоз даромади учун ҳисобга ўтказиладиган бўлиб қолди.

Колхоз раиси қизиқ бир воқиани ҳикоя қилиб берди. Қиш кунларининг бирида Қизилқум яйловида қор аралаш қаттиқ бўрон кўтарилиб, подадаги 68 йилқи бирдан «ғойиб» бўлади. Бу хабар колхоз қишлоғига икки кун кечикиб етиб келади. Колхоз раиси ўртоқ Исматов партия ташкилотининг секретари ўртоқ Усмонов блан маслаҳатлашиб, коммунистлардаң 12 кишини ана шу йилқиларни топиб келишга юборади. Кучли қор бўрони туфайли поёнсиз чўлда адашиб кетган йилқилар 20 кундан кейин Қизилўрда атрофидан топиб келтирилади.

Чорвачиликка контрольлик, ғамхўрлик шу зайлда кучайтирилабборганлиги туфайли чорвачиликда ишлаб келаётган кишилар энди астойдил меҳнат қилишга ва колхознинг ҳарбир қўй ва сигирини, эчки ва бузоғини, йилқи ва товуғини кўз қорачуғидай сақлаш учун курашади. Чорвачиликни ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш учун бошланган кураш тобора мустаҳкамланади.

КПСС Марказий Комитетининг январь Пленумидан кейин колхозда чорвачиликка бўлган муносабат янада мустаҳкамланади. Шу мақсадда колхоз правлениеси қишлоқ хўжалик мутахассислари блан биргаликда чорвачиликни ривожлантириш ҳамда унинг маҳсулдорлигини оширишни мўлжаллаб 1955 — 1960 йиллар учун бешйиллик план тузиб чиқадилар. Бу план шу йилнинг илк кўкламида колхозчиларнинг умумий йиғилишида муҳокама қилинади.

Колхоз раиси Маҳмуд Исматов ана шу йиғилишда доклад қилиб, бундай дейди:

— Энди биз чорвачиликдан олинган маҳсулотни ҳайдаладиган ерлар ҳисобига таққослаб ўлчаймиз. Шундай қараганда колхозимизда сигирлардан соғиб олинаётган сут, қўйлардан қирқилаётган жун, давлатга топширилаётган гўшт маҳсулоти талабга мутлақо жавоб бермайди. Масалан, биз 1954 йилда ҳайдаладиган 100 гектар ер ҳисобига 4,8 центнердан гўшт, 34,1 центнердан сут, 68,5 килограммдан жун ва 162 тадан тухум олганмиз, холос. Ахир, бу жуда кам эмасми, ўртоқлар?

Раиснинг ана шу сўзлари эшитилганда, залда ўтирганлар бир оғиздан «жуда кам» деб жавоб бердилар.

— Хўш, жуда кам экан, биз буни кўпайтириш учун нималар қилишимиз керак?

Раис шу саволни кўпчиликка берди ва бу саволга ўзи жавоб қайтарди:

— Ҳали чорвачилик соҳасидаги ишларимизда камчилик жуда кўп. Қўшнимиз Сталин номли, Свердлов номли колхозларда сигирлар қўлда бойлаб боқилмоқда, биз эса яйловга ҳайдаб қўйибмиз. Шу вақтгача бузоқни эмиздириб сигир соғмоқдамиз. Қўшни колхозларнинг сигирлари автопоилкаларда сув ичаётган бўлса, биз сигирларга сувни қўлда ташиб бермоқдамиз. Колхозимизда электр бўлгани ҳолда, қўлда сигир соғилаётир. Биз пахтакор колхозмиз деб, чорвачиликка ғамхўрлик қилмай қўйдик, маккажўхори экиш, силос бостириш, ем-хашакни кўплаб жамғариш —биз, аввало раҳбарларнинг э'тиборидан қолди. Ахир чорвачилик ҳам хўжалигимизнинг бойлик келтирадиган манбаи эмасми?! Шу вақтгача пахтачиликдан келган даромадимизнинг бир қисмини чорвачиликдаги ўпирилишни қоплашга сарфлаб катта хато қилаётган бўлсак ҳам, нега буни пайқамаймиз. Сигирларимиз жайдари, унга қанча кўп ем-хашак берсанг ҳам, барибир сутини оширмайди деб, да'во қилаётганлар ҳам кўп. Ахир чорвадорларимиз сигирнинг сути тилида, унга қанча кўп ем-хашак берсанг, вақтида суғорсанг, парваришни жойига қўйсанг истаганингча сут оласан деб айтмоқдалар. Нега биз илғор чорвадорларнинг ана шу маслаҳатларига амал қилмаймиз? Қўшнимиз Сталин номли колхоз ҳарбир сигирдан 2 — 3 минг литрдан сут соғиб олаётган бир пайтда, бизнинг сигирларимиз 400 — 500 литр сут беради, холос. Ахир уларнинг сигири блан бизнинг сигирларимиз ўртасидаги фарқ жуда оз-ку!

Раис қизишиб сўзлар экан, залдагилар унинг ҳарбир гапини зўр э'тибор блан тинглар ва чорвачиликни ривожлантиришга шу вақттача аҳамият қилинмаганлиги учун шахсан ўзларини ҳам айбли деб ҳисоблар эдилар. Колхоз зоотехниги Григорий Захарович Тихонов, сут соғучи Зулайҳо Тўйчиева, бузоқ боқучи Асолат Муҳиддинова, чўчқабоқар Пётр Николаевич Смирних, чўпон Исроил Эсимов ўртоқлар раиснинг докладини тинглар эканлар, ўзлари ишлаётган участкаларда аҳволнинг «чатоқлашиб» қолганлигини ана энди ростмона пайқаб олган эдилар. Уларга ҳозирнинг ўзида ижозат берилса-ю, ишни яхшилаб юборсалар...

Лекин ишни яхшилаш учун ҳали кўп тадбирлар кўриш керак эди. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти шу йилнинг баҳорида колхозчиларнинг умумий йиғилишида айтилган масалаларни амалга ошириш учун курашдилар. Даставвал намунали молхона қуришга киришилди, бу иш ўз вақтида бажарилди. Ҳозир колхоз сигирлари автомат асосида сув ичадиган, электр қуввати блан соғиладиган типовой молхонага жойлаштирилган. Ферма ходимлари барча ишларни механизация асосида бажармоқдалар. Хашак машина блан қирқилиб, ўзи лента орқали катта яшикка «оқиб» келади. Бу ерда арпа уни ва кепакка қориштирилиб, сўнг молларга егазилади. Бу ишлар ҳам механизация асосида бажарилмоқда.

Колхоз КПСС Марказий Комитети январь Пленумидан кейин чорвачиликка муносабатни тубдан ўзгартирганлиги туфайли, чорвачиликни ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш юзасидан белгиланган барча топшириқлар ошириб бажарилди. 1954 йилда ҳайдаладиган 100 гектар ер ҳисобига 68,5 килограммдан жун қирқиб олинган бўлса, бу йил бу миқдор 118 килограммга етказилди. Ҳар 100 гектар ер ҳисобига 1055 донадан тухум олинди. Ваҳоланки ўтган йили 162 дона эди. Сигирлардан соғиб олинган сут миқдори бу йил ўтган йилдагига нисбатан анча оширилди. Ҳайдаладиган 100 гектар ер ҳисобига 1954 йилда 34,1 центнердан сут олинган эди, бу йил 9410 литрга етказилди, я'ни ҳаммаси бўлиб давлатга 158.560 литр сут топширилди, план 180 процент қилиб бажарилди.

«Коммунизм» колхозида чорвачилик соҳасида қилинаётган ишлардан йирик пахтакор колхозларда ҳам чорвачиликни кескин юксалтириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш учун барча имконият борлиги очиқ-ойдин кўриниб турипти. Лекин «Коммунизм» колхозининг чорвадорлари бу блан қаноатланиб қолмаётирлар.

Яқинда колхоз зоотехниги Григорий Захарович Тихонов колхоз раиси Маҳмуд Исматов ёнига келиб, Сталин номли колхозга қараганда сигирлардан жуда кам сут соғиб олаяпмиз, деб қолди. Раис зоотехникнинг фикрини тасдиқлади, броқ нималар қилишимиз керак, деб зоотехникка савол берди.

— Нима қиларди,к, сигирларимизнинг зотини яхшилашимиз керак, я'ни зотдор сигирлар сотиб олишимиз зарур, — деди зоотехник.

Раис зоотехникнинг бу фикрига қўшилмади. У бундай деди:

— Ахир январь Пленуми қарорида колхозларда сут маҳсулотини кўпайтириш учун аллақаерлардан зотли сигирлар сотиб олинсин, дейилган эмас-ку?! Хўш, шу ўзимизнинг қўлимиздаги сигирларнинг зотини яхшилаш учун курашсак, я'ни урчитиш ишларини яхшиласак, мўлжалдаги мақсадга эришаолмаймизми? Менимча, эришаоламиз, Григорий Захарович.

— Шундайку-я... — зоотехник яна бирнима демоқчи эди, раис унинг сўзини бўлди.

— Сиз бунинг учун бирнеча йиллар сарф қилиш керак демоқчисиз. Майли икки-уч йил, ҳатто ундан ҳам кўпроқ вақт ўтсин, ўзимизнинг қўлбола сигирларнинг зотини яхшилаб олсак, улар биринчидан, маҳаллий шароитта яхши кўниккан бўлади, иккинчидан соғиб олинадиган сутни четдан келган сигирларга нисбатан тезроқ кўпайтиради.

Зоотехник раиснинг бу гапларидан кейин ўйланиб қолди. У ниҳоят ўрнидан туриб кетди ва раис кабинетида гоҳ уёққа, гоҳ буёққа бориб келгач, бундай деди:

— Тўғри, Маҳмуджон, маҳаллий сигирларнинг зотини яхшилаш қўлимиздан келади ва шундай қилиш учун астойдил курашамиз.

Колхоз зоотехниги блан раис ўртасида бўлаётган суҳбат устига колхоз партия ташкилотининг секретари Ислом Усмонов кириб қолди. Улар маҳаллий сигирларнинг зотини яхшилаш йўли блан сут маҳсулотини ошириш мумкин эканлиги, қўшни Сталин номли колхоз ана шундай қилиб яхши натижага эришаётганлиги тўғрисида анча сўзлашиб бир фикрга келдилар.

Шу кунларда, я'ни қишлоқ хўжалик йили якунланаётган пайтда қайсибир колхозга борманг, чорвачилик, пахтачилик соҳасидаги натижалар кўриб чиқилмоқда. «Коммунизм» колхозининг правлениеси ҳам январь Пленумидан кейин ўз зиммасига олган мажбуриятнинг қандай бажарилганлигини ҳисоблаб чиқди. Сигирлардан сут соғиб олиш, қўйлардан жун қирқиш, товуқлардан тухум олиш, чўчқаларни кўпайтириш планлари ошириб бажарилган. Чорвачиликдан бу йил ўтган йилдагига нисбатан анча кўп — 1 миллион 216036 сўм даромад қилинган, я'ни чорвачилик — хўжалик бойлигини кўпайтиришда баракали манба' бўлган!

С. МАҲКАМОВ,
Б. ХАЛИЛОВ.

☆ ☆ ☆

Сигирларни яхши парвариш қилиб, сут маҳсулотини оширамиз

Сигирлардан кўп сут соғиб олиш учун уни даставвал яхши боқиш зарур. Бунинг учун кўп миқдорда ширали ва серсув ем-хашак тайёрлаш, буларни ўз вақтида сигирларга бериб туриш керак.

Биз бу йилги ёзда ҳархил сабзавот экинлари ва ёш маккажўхори пояларини, арпапояни силос қилиб иссиқ кунларда сигирларга едиришни тажриба қилиб кўрдик. Бунинг учун биз ҳарбирига 2 тоннадан силос сиғадиган чуқурлар тайёрладик ва бу чуқурларга силос бостирдик. Ана шу силослар навбати блан сигирларга егизиб турилди, ёз кунларида ҳам молларга силос едирилиши анча яхши натижа берди.

Колхозимизда бу йил 503 тонна силос тайёрланди. Биз бу силослардан ҳали фойдаланганимиз йўқ, чунки колхозда кечки маккажўхори пояларини йиғиштириб олингач, уларни ҳам пичанқирқар машиналардан ўтказиб, белгиланган миқдорда, я'ни 60—70 процент сув аралаштириб, кичик-кичик чуқурларга бостириб қўймоқдамиз. Составида етарли миқдорда сув бўлган қуруқ маккажўхори поялар 5—10 кун ўтиши блан нормал юмшаб, худди кўкпоядан босилган силосдек хушхўр бўлиб қолмоқда. Буни сигирлар жуда яхши емоқда. Натижада биз асосий силос запасини кўкламга қадар етказиб чиқиш имкониятига эга бўлмоқдамиз.

Чорвачиликни ривожлантиришда сигирлардан бузоқ олиш, айниқса уларни зоотехника қоидалари асосида парвариш қилиш ҳаржиҳатдан муҳимдир. Бу йил колхозимизда ҳар 100 сигирдан 92 тадан бузоқ олинди. Бу бузоқлар тўла сақлаб қолинди ва ҳозирги кунларда меҳр блан парвариш қилинмоқда.

Колхозимиз чорвадорлари шу йил кўкламда чорва моллари маҳсулдорлигини ошириш ва уларнинг сонини йил сайин кўпайтириш мажбуриятини олган эдилар. Биз ана шу мажбуриятни муваффақиятли бажариш учун курашиб, чорва моллари сонини кўпайтириш ва маҳсулдорлигини ошириш юзасидан тузилган бешйиллик планнинг 1955 йилга белгиланган қисми муддатидан илгари шараф блан адо этилди. Ҳозирги кунларда сигир соғучилар ва бузоқ боқучилар, чўчқабоқар ҳамда товуқбоқарлар ўз ихтиёрларидаги молларни ва паррандаларни қишловдан муваффақиятли олиб чиқиш учун астойдил курашмоқдалар. Шу блан бирга улар сигирлардан кўплаб сут соғиб олмоқдалар, бузоқларни, чўчқаларни яхши семиртирмоқдалар.

Илғор сут соғучи Зулайҳо Тўйчиева ўз ихтиёридаги 12 та сигирнинг ҳарбиридан ўтган чорвачилик йилида 2500 литрдан сут соғиб олди. У, шу кунларда ҳам астойдил ишлаб, ҳар куни колхозга 80 литрдан сут топширмоқда.

Колхозимиз чорвадорлари 1956 йилда ҳам сигирлардан кўплаб сут соғиб олиш ва бошқа чорва моллари маҳсулдорлигини кескин ошириш учун барча тадбирларни кўрадилар. Биз колхоз хўжалигида сердаромад манба' бўлган чорвачиликни тинмай ривожлантирамиз.

Г. ТИХОНОВ,
колхоз зоотехниги.

Колхозда паррандачилик янада ривожланади

Товуқчилик—колхоз чорвачилигининг бир бўлаги, бу ҳам колхоз хўжалигига катта фойда келтирадиган соҳа. Аммо сўнгги йилгача колхозимизнинг товуқчилик фермасида иш яхши йўлга қўйилмади. Белгиланган тухум олиш плани ҳамиша бажарилмай келди. Жумладан 1953 йилда планга мувофиқ ҳарбир товуқдан 60 донадан тухум олиш ўрнига 27 тадан тухум олинди. 1954 йилда бу миқдор 39 донаданга етказилди, холос.

Товуқчилик фермасининг бундай ёмон натижа беришига иш устидан контрольлик йўқлиги, ишни ёмон ташкил этилгани сабаб бўларди. Бу йил баҳорда бўлган мажлисда чорвачиликни ривожлантириш тўғрисидаги план қабул этилгандан сўнг товуқчилик фермасининг ишини яхшилашга колхоз правлениеси катта э'тибор берабошлади. Товуқчилик фермасидаги иш устидан назорат кучайди. Ҳисоб-китоб ишлари яхшиланабошлади. Натижада бу йил ҳарбир товуқдан олинган тухум сони ўтган йилга нисбатан 31 тадан кўпайди, пландаги 70 дона ўрнига ҳарбир товуқдан 73 донадан тухум олинди.

К. АРСЛОНОВА,
товуқ боқар.

Суратда: 1. Ветеринария техниги Р. Са'дуллаев ва сут соғучи П. Ҳошимова ўртоқлар сигирнинг соғлиғини текшириб кўрмоқдалар. 2. Пичан машинада қирқилмоқда. 3. Механизациялаштирилган янги сигирхона. В. Салов фотоси.

Адабиёт куни

Ўтган дам олиш куни—18 декабрьда Тошкент китоб магазинларида Адабиёт куни ўтказилди. Эрталабдан бошлаб китобхонлар магазинлар олдига тўпланабошладилар. Улар шу кун республикамизнинг ёзувчилари—прозаиклар, шоирлар, драматурглар блан учрашиш, уларнинг ижодий планлари блан танишиш ва авторларнинг ўз қўли блан ёзилган китобларни сотиб олишга шошилардилар.

Китобхонлар блан бирга китоб магазинларига ёзувчилар ҳам келишди. Октябрь бозоридаги 3-нчи китоб магазинига отоқли шоир, Сталин мукофоти лауреати Ғафур Ғулом, драматург Собир Абдулла, ёзувчи Раҳмат Файзий ва шоирлардан В. Костиря, Шукур Са'дулла, Назармат, Ил'ёс Муслим келишди. Дўкон мудири китобхон-харидорларга ёзувчиларни таништириб, Адабиёт кунининг ўтказилиши Тошкент меҳнаткашларининг маданий ҳаётида катта воқиа эканлиги ҳақида сўзлади.

Ғафур Ғулом прилавка ёнидан биринчи бўлиб жой олади ва китобхонларга ўзининг «Бари сеники» деган ше'рини ўқиб беради. Шунингдек Шукур Са'дулла, Назармат ва Ил'ёс Муслимлар ҳам ўзларининг янги ше'рларини ўқиб берадилар. Китобхонлар блан ёзувчилар ўртасида қизғин суҳбат бошланади. Автограф ёздириб олиш учун ҳамма шошилади. Магазин китобхонлар блан лиқ тўлган, прилавка ёнлари гавжум.

Китобхон-харидорлар орасида ўқитувчилар, хизматчилар, ўқувчилар, студентлар, шунингдек районлардан келган пахтакорларни кўриш мумкин эди. Ёзувчилардан автограф олиш учун навбат кутиб турган китобхонлар орасида Ўртачирчиқ районидан келган Аҳмедов ҳам турипти. У, Ғафур Ғуломдан «Бари сеники» деган китобга автограф ёзиб беришни сўрайди. Автор пахтакор китобхонга ўз китобига автограф ёзиб беради.

Магазинга келучилар тобора кўпаяборади. Прилавка ёнида турган ёзувчилардан автограф ёздириб олучиларнинг кети узилмайди.

Шаҳарнинг Карл Маркс кўчасидаги 1-нчи магазинда ҳам шу куни одам кўп бўлди. Бу ерда ёзувчилардан Уйғун, П. С. Бородин, Асқад Мухтор, М. Бобоев, Мирмухсин, Рауф Галимов ва бошқалар прилавка ёнида туриб китобхонларни ўз ижодлари блан таништирдилар ва уларга автографлар ёзиб бердилар.

Кафанова кўчасидаги 9-нчи магазинда Адҳам Раҳмат, Пўлат Мўмин, Қудрат Ҳикмат ва бошқа ёзувчилар ҳам китобхонлар блан учрашув ўтказдилар.

Дам олиш куни бўлиб ўтган Адабиёт куни китобхонларнинг бадиий адабиётга бўлган зўр қизиқишларининг ёрқин намунасига айланди. Шу куни китобхонлар ёзувчиларнинг магазинларга келтирилган кўпчилик китобларини сотиб олдилар. Ўзбекистон ёзувчилари Адабиёт кунида магазинларга келган китобхонларни қардош халқлар адабиётлари блан ҳам таништирдилар. Китобхонлар А. Фадеев, Н. Тихонов, К. Симонов, А. Барто, С. Вурғун, Якуб Колас, М. Бажан ва бошқа совет ёзувчиларининг асарларини ҳам кўплаб сотиб олдилар.

Ўзбекистон Совет ёзувчилари союзи ва «Узглавкниготорг» томонидан ўтказилган «Адабиёт куни» китобхонларнинг совет адабиётига зўр қизиқишларини билдирди. Москва ёзувчилари томонидан бошланган бу ташаббус ўзининг яхши натижаларини кўрсатди. Китобхонлар ёзувчилар блан учрашганларида бундай учрашувларни ва «Адабиёт кунлари»ни тез-тез ўтказиб туриш истагини билдириб қолдилар.

Суратда: 1-нчи магазинда Сталин мукофоти лауреати **Ғафур Ғулом** ва ёзувчи **Асқад Мухтор** китобхонларга автографлар ёзиб бермоқдалар.

Б. Мазур фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

Венгрия кинофильмлари фестивали

Шу кунларда шаҳарнинг «Искра», «Комсомол 30 йиллиги» кинотеатрларида ва Темирйўлчилар Маданият саройида венгер кинофильмлари фестивали ўтказилмоқда. Кинофильмлар фестивали 19 декабрьдан 25 декабрьгача давом этади.

Кинотеатр залларида Венгрия Халқ Республикасининг кинематографияси ва халқ хўжалигининг ривожланганлигини кўрсатучи фото-виставкалар ташкил қилинган. Фойеларда сеанслар олдидан Венгрия кинематографиясининг ютуқларига бағишлаб лекция ва суҳбатлар ўтказилмоқда.

«Лилиомфи» ва «Маҳсус омонат» деган бадиий ва кулгили фильмлар зўр қизиқиш блан тамоша қилинмоқда. Тамошабинлар «Будапешт баҳори» фильмида қаҳрамон Совет Армиясининг яқиндан берган дўстона ёрдами туфайли Будапештнинг гитлерчи фашистлардан озод қилинганлиги, «Қаҳр--ғазаб куни» фильмида эса 1919 йил революцияси натижасида вужудга келган ёш Венгрия Совет Республикасининг шонли тарихи блан танишадилар.

„Пионер" журналининг декабрь сони босилиб чиқди

Журналнинг бу сони ёзувчи Раҳмат Файзийнинг «Гавжум хонадон» сарлавҳали очерки блан очилади. Бу сонда М. Больщинцов, М. Чиаурелининг «Ватан номидан», Қундуз Миркаримованинг «Варшавада ўн беш кун», Адҳам Раҳматнинг «Абдулла Набиев» сарлавҳали мақолалари, Тўрахон Мирзанинг «Илон ва Эрмон», А. Ирисовнинг «Масалалар» сарлавҳали эртаклари, туркман ёзувчиси Ота Бодаевнинг «Балли», М. Жалолиддинованинг «Коптоқ», А. Иванченконинг «Вой, қизи тушмагурей» сарлавҳали ҳикоялари бор.

Журналда В. Тюриковнинг «Қор довонлари оша...», Р. Раҳмоновнинг «Биринчи экскурсия», Эркиннинг «Ҳурмат қилсанг, ҳурмат кўрасан» сарлавҳали очерклари, қорақалпоқ ёзувчиси М. Сеитниёзовнинг «Кўприкча», «Сора ҳам соя», К. Раҳимовнинг «Ёш Глинка», Шуҳратнинг «Стол» сарлавҳали ше'рлари берилган.

«Халқ юмори» рубрикаси остида кўпгина кичик-кичик сатирик мақолалар, «ҳар тўғрида» рубрикаси остида «Телефонивизор», «Радио блан бошқариладиган автомобиль модели», «Ўсучи тепа», «Ширинтомоқ ҳайвонча», «Шар балиқ» каби қизиққизиқ мақолалар босилган.

Журнал чиройли фото-сурат ва расмлар блан безатилган.

Босилмаган хабарлар изидан

Редакцияга келган хатларнинг бирида Брич-Мулла дам олиш уйидаги тартибсизликлар, культмассовик Иван Григорьевич Землянскийнинг ўз вазифасини қониқарсиз бажараётганлиги натижасида маданий-оммавий ишлар ўз ҳолига ташлаб қўйилганлиги ҳақида хабар қилинади. Шунингдек дам олучилар учун яхши шароит яратиб берилмаганлиги, палаталарда санитария-гигиенага етарли э'тибор берилмаслиги, дам олиш уйининг директори ўртоқ Юнусхўжаевнинг бу камчиликларни тузатиш тадбирларини кўрмаётганлиги айтилган. Редакция фактларни аниқлаш ва дам олиш уйида тартиб ўрнатиш чораларини кўриш учун хатни Ўзбекистон ва Қирғизистон курорт, санатория ва дам олиш уйлари бошқармасига юборган эди.

Ўзбекистон ва Қирғизистон курорт, санатория ва дам олиш уйлари бошқармасининг бошлиғи ўртоқ А. Торкиннинг редакциямизга хабар қилишича, хатда кўрсатилган фактлар асосан тасдиқланган.

Юқоридаги камчиликларни бартараф қилиш ва 1956 йилги мавсумга дам олиш уйларини бекам-кўст очишга тайёргарлик кўришга киришилган.

ХИТОЙ МУТАХАССИСЛАРИ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ТОШКЕНТГА КЕЛДИ

Хитой Халқ Республикаси ёғ саноати мутахассисларининг делегацияси 19 декабрьда Бокудан Тошкентга келди. Делегацияга озиқ-овқат саноати Бош Бошқармасининг бошлиғи Ван И-Цз бошчилик қилмоқда.

Вокзалда меҳмонларни ЎзССР Озиқ-овқат саноати министрлигининг «Ўзбекраcмасло» трестининг ҳамда чет эллар блан маданий алоқа қилучи Ўзбекистон жамиятининг вакиллари кутиб олдилар.

Хитой мутахассислари делегацияси Ўзбекистонда бирнеча кун бўлади, республика озиқ-овқат саноатини ривожлантиришда эришилган ютуқлар блан танишиб чиқади. (ЎзТАГ).

В. М. Молотов Австрия, Албания, Болгария, Венгрия, Италия, Руминия, Финляндия элчиларига зиёфат берди

БМТ Бош Ассамблеяси 16 давлатни Бирлашган Миллатлар Ташкилоти а'золигига қабул қилганлиги муносабати блан СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи Ўринбосари ва СССР Ташқи Ишлар министри В. М. Молотов 19 декабрьда Австрия, Албания, Болгария, Венгрия, Италия, Руминия ва Финляндиянинг Москвада бўлган дипломатия вакилларига зиёфат берди.

Зиёфатда СССРдаги Фавқулодда ва Мухтор элчилар: Австриядан — Н. Бишофф, Албания Халқ Республикасидан — М. Прифти, Болгария Халқ Республикасидан — К. Т. Луканов, Венгрия Халқ Республикасидан — Ф. Мюнних, Италия Республикасидан — М. Ди Стефано, Руминия Халқ Республикасидан — И. Раб ва Финляндия Республикасидан — Э. А. Вуовари ҳозир бўлдилар.

Зиёфатда совет томонидан СССР Ташқи Ишлар министрининг ўринбосари В. С. Семенов, СССР Ташқи Ишлар министрлиги коллегиясининг а'зоси С. К. Царапкин, СССР Ташқи Ишлар министрлигининг мас'ул ходимларидан А. А. Арутюнян, М. Г. Грибанов, С. Г. Лапин, Ф. Ф. Молочков, В. Ф. Николаев, Л. Ф. Теплов ҳозир бўлдилар.

Зиёфат самимий дўстона вазиятда ўтди. (ТАСС).

Хитой Халқ Республикасининг делегацияси Москвадан жўнаб кетди

19 декабрьда Хитой Халқ Республикасининг делегацияси Москвадан Бухарестга жўнаб кетди. Бу делегация Руминия Халқ Республикаси ва Германия Демократик Республикасига боради. Хитой Халқ Республикаси раисининг ўринбосари Чжу Дэ делегацияга бошчилик қилмоқда.

Киев вокзалида делегацияни А. И. Микоян, В. М. Молотов, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари М. П. Тарасов, СССР Мудофаа министри Совет Иттифоқи маршали Г. К. Жуков, Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти бош штабининг бошлиғи, Совет Иттифоқи маршали В. Д. Соколовский, СССР Олий Совети Президиумининг секретари Н. М. Пегов, СССР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари Н. Т. Федоренко, Москва Совети ижроия комитетининг раиси М. А. Яснов, СССР Ташқи ишлар министрлиги протокол бўлимининг мудири Ф. Ф . Молочков, СССР Олий Совети Президиумининг Протокол бошлиғи Г. И. Фомин, СССР Министрлар Совети Раисининг Протокол бошлиғи Е. А. Тарабрин, СССР Ташқи ишлар министрлигининг мас'ул ходимлари, совет матбуоти вакиллари кузатиб қолдилар.

Делегацияни Хитой Халқ Республикасининг СССРдаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси Лю Сяо, Руминия Халқ Республикасининг Фавқулодда ва Мухтор Элчиси И. Раб, Германия Демократик Республикасининг Фавқулодда ва Мухтор Элчиси И. Кениг ва шу давлатлар элчихоналарининг ходимлари ҳам кузатиб қолдилар. (ТАСС).

Тинчлик тарафдорларининг биринчи умумиталия с'езди тамом бўлди

РИМ, 19 декабрь. (ТАСС). Кеча Римда тинчлик тарафдорларининг биринчи Умумиталия с'езди тамом бўлди. С'езд сиёсий масалалар комиссияси тақдим этган резолюцияни ма'қуллади. Резолюция итальянларни қуролсизланиш учун ва ялпи қирғин қуролини тақиқланиши учун бошланган кампанияни кучайтиришга чақиради.

СССР Олий Совети делегациясининг Швецияга боришига доир

Риксдаг биринчи палатасининг раиси Ю. Нильссон ва Риксдаг иккинчи палатасининг раиси Г. Нильссон 8 декабрьда СССР Олий Совети палаталарининг раислари А. П. Волков блан В. Т. Лацис номига телеграммалар юбориб, Швецияга СССР Олий Совети делегациясини юборишни таклиф этдилар. Бу телеграммаларга ижобий жавоб олинди.

Риксдаг палаталари раислари телеграммаси текстида бундай дейилади:

«Швеция Риксдаги Совет Иттифоқи Олий Советининг таклифига мувофиқ, бу йил Совет Иттифоқига ўз делегациясини юбориш имкониятига эга бўлганлиги сабабли, Швеция Риксдаги Швеция блан Совет Иттифоқи ўртасидаги яхши муносабатларни ривожлантиришда бир восита сифатида Совет Иттифоқи Олий Совети делегациясини Швецияга жавоб визити блан келишга таклиф этиш шарафига муяссардир.

Совет Иттифоқи Олий Совети бу таклифимизни қабул қилаолиши тўғрисида ва Сизнинг делегациянгизнинг Швецияга қайси вақтда келишни истаганлиги тўғрисида хабар берилса, миннатдор бўлур эдик».

А. П. Волков ва В. Т. Лацис 17 декабрьда Ю. Нильссон ва Г. Нильссон номига юборган жавоб телеграммаларида бундай дейилади:

«Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети СССР Олий Совети делегациясини Швецияга келиш тўғрисида Швеция Риксдаги номидан Сизлар топширган таклифномани самимий мамнуният блан қабул қилади.

Биз ишонч билдириб айтамизки, Швеция Риксдаги делегациясининг бу йил Совет Иттифоқига келиб кетганлиги ва СССР Олий Совети делегациясининг Швецияга қиладиган сафари Совет Иттифоқи блан Швеция ўртасидаги яхши муносабатларни мустаҳкамлаш ва ривожлантиришдан иборат муҳим ишга хизмат қилади.

СССР Олий Совети делегацияси агар Швеция Риксдаги учун ма'қул бўлса, 1956 йил май ойининг биринчи ярмида Швецияга бораолур эди».

Швеция томони ўз жавобида ана шу муддат мақбул эканлигини билдирди.

БМТ техника ёрдами ма'мурияти бош директори Кинлисайднинг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ҳузуридаги СССР доимий вакили А. А. Соболевга мактуби

НЬЮ-ЙОРК, 17 декабрь. (ТАСС). БМТ ҳузуридаги СССР доимий вакили А. А. Соболев БМТ техника ёрдами ма'муриятининг бош директори Кинлисайддан қуйидаги мактубни олди:

«Осиё ва Узоқ Шарқ мамлакатларидан бўлган геологлар ва кончилик инженерларининг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ташкил қилган тадқиқот сафари тамом бўлганлиги муносабати блан мен Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Ҳукуматига бу сафар учун олийжанoблик блан кенг имкониятлар яратиб берилганлиги учун миннатдорчилик изҳор қилишни истайман.

Гарчи бу группа ихтиёрида бўлган вақт жуда чекланган бўлса ҳам, шунга қарамай биз сафарнинг пухта планлаштирилганлиги ва ҳартомонлама тайёрланганлиги учун, шунингдек сафар қатнашчилари жуда самимий кутиб олинганлиги учун ташаккур изҳор қиламиз. Биз уларнинг самимий миннатдорчилик билдириб ёзган хатларини олдик.

Сафарнинг техник томонига келганда, сафарда қатнашганлар ғоят катта имкониятга эга бўлдилар. Уларнинг Женевада тайёрлаган доклад проектидан тушуниб олишимизча, бу доклад шундай материални ўз ичига оладики, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти бу материални э'лон қилгандан кейин у кўп мамлакатлар учун фойдали бўлади.

Биз ҳукуматнинг сафар қатнашчиларини меҳмондўстлик блан кутиб олиб, квартира ва овқат ҳамда мамлакат бўйлаб қилган сафар харажатларини ўз зиммасига олишдан иборат ҳимматини айниқса тақдирламоқдамиз».

ЧЖОУ ЭНЬ-ЛАЙ УРУГВАЙ ВАКИЛИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

ПЕКИН, 18 декабрь. (ТАСС). Синьхуа агентлиги хабар беради: 16 декабрьда ХХР Давлат кенгашининг бош министри ва ташқи ишлар министри Чжоу Энь-лай Уругвайнинг Пекинга келган Гонконгдаги консули Маурисио Найбергни қабул қилди. Бош министр Чжоу Энь-лай ва Найберг иккала мамлакат ўртасида савдо-сотиқ масаласи тўғрисида фикр олишдилар ва иккала мамлакат халқлари ўртасида дўстлик ўрнатишни истаганликларини айтдилар.

НЕРУНИНГ БАЁНОТИ

ДЕҲЛИ, 19 декабрь. (ТАСС). «Ҳиндустон таймс ивнинг ньюс» газетасининг хабар беришича, 19 декабрьда Ҳиндистон парламентининг Штатлар Кенгашида Англия матбуотида Ҳиндистонга қарши пропаганда юргузилаётганлиги тўғрисида ҳукуматга бирқанча савол берилган. Бош министр Неру бирқанча инглиз газеталарининг «Ҳиндистон тўғрисида тамомила асоссиз бўлган ва ёлғондан иборат хабарлар босаётганликлари» муносабати блан таассуф билдирган.

Ҳиндистондаги ба'зи четэл мухбирлари бу хил пропаганда учун жавобгарми, деб берилган саволга Неру «жавобгар бўлса керак» деб жавоб берган.

Ўзбекистон маданият арбоблари делегацияси Деҳлига келди

ДЕҲЛИ, 18 декабрь. (ТАСС). Ўзбекистон Совет ёзувчилари союзи правлениесининг раиси Абдулла Қаҳҳор бошчилигидаги Ўзбекистон маданият арбоблари делегацияси Ҳиндистон ҳукуматининг таклифига биноан кеча Деҳлига келди. Делегация составида ашулачилар, раққослар, машшоқлар бор.

Делегацияни аэродромда Ҳиндистон ташқи ишлар министрининг ўринбосари А. К. Чанда, Ҳиндистон артистларининг вакиллари кутиб олдилар.

Ўзбек артистлари Деҳлида, шунингдек Лакнауда, Бомбейда, Калькуттада, Мадрасда ва Ҳайдарободда бирнеча концерт қўйиб берадилар. Ҳиндистон жамоатчилиги Ўзбекистон маданият арбобларининг келишига ғоят қизиқиб қарамоқда. Матбуотнинг уқтириб ўтишича, делегациянинг Ҳиндистонда бўлиши Ҳиндистон блан Совет Иттифоқи ўртасидаги маданий алоқаларнинг янада ривожланишига ёрдам беради.

Халқ вакиллари Умумхитой мажлиси Доимий комитети раисининг ўринбосари Сун Цин-линнинг Деҳлида бўлиши

ДЕҲЛИ, 19 декабрь. (ТАСС). Халқ вакиллари Умумхитой мажлиси Доимий комитети раисининг Деҳлига келган ўринбосари Сун Цин-лин 17 декабрьда Ҳиндистон Республикаси президенти Прасад ва вице-президент Радхакришнан блан, шунингдек Ҳиндистон парламенти халқ палатасининг раиси Маваланкар блан учрашди.

Ҳиндистон Бош Министри Неру Сун Цин-лин шарафига қабул маросими ўтказди, ўша куни кечқурун вице-президент Радхакришнан зиёфат берди.

Сун Цин-лин зиёфатда нутқ сўзлаб айтдики, ҳинд халқи Ҳиндистон территориясининг бутунлиги ва унинг суверенитети учун курашида ҳамиша хитой халқининг самимий қўллаб-қувватлашига умид боғлайолади.

Кеча Деҳлидаги Қизил Фортда Сун Цин-лин шарафига шаҳар аҳолисининг граждан қабули (оммавий митинги) бўлиб ўтди.

Ж. НЕРУ СЎЗИ

Митингда Бош министр Неру нутқ сўзлади. Неру халқаро аҳволга доир бирқанча масалаларга тўхталиб ўтди. Неру 16 мамлакатнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотига қабул қилинганлигини табриклаб, Япония ва Мўғулистон Халқ Республикаси ҳам яқин орада БМТга а'зо қилиб қабул этилади, деб ишонч билдирди . Неру, Ҳиндистон ҳукумати Мўғулистон Халқ Республикаси блан дипломатия муносабатлари ўрнатишга қарор берди, деди. Неру Хитой Халқ Республикасининг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги қонуний ҳуқуқларини тиклашга чақирди. Ҳиндистон бош министри, кучли ҳукуматга ва ер юзидаги аҳолининг учдан бир қисмини ташкил этган аҳолига эга бўлган ХХРнинг қонуний ҳуқуқлари тикланмаганлиги натижасида Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ўзини заифлаштиради ва ўзига ҳамда бошқа мамлакатларга катта зарар етказади, деб та'кидлади. Ана шу асосий хато натижасида, деди Неру, кўпгина кўнгилсиз ишлар юз бермоқда. Неру ана шу давлат арбобларига ўз позицияларини қайтадан кўриб чиқишни маслаҳат кўрди.

Бош министр Неру янги Осиё вужудга келганлигига тўхталиб бундай деди: ўзгалар Осиё халқларининг тақдирини ҳал этолган даврлар ўтиб кетган. Ҳозирги вақтда Осиё халқлари ўз ишларини ўзлари ҳал этмоқдалар ва Осиёдан ташқари бирор жойда Осиё халқларига тааллуқли қарорлар қабул қилиш йўлидаги ҳарқандай уринишлар бема'ниликдир.

Совет раҳбарларининг Ҳиндистонга қилган сафари тўғрисида гапириб ва Ҳиндистоннинг Совет Иттифоқи ҳамда Хитой блан дўстлиги ўсиб бораётганлигини та'кидлаб, Неру Ғарб давлатлари бу дўстликни ўзларига нисбатан нодўстона бир ҳаракат деб та'бирламасликлари керак, деб уқтириб ўтди. «Биз, — деди Неру, — Совет Иттифоқи блан янада мустаҳкамроқ дўстлик ўрнатган эканмиз, бундан бошқа мамлакатларнинг душманлари бўлиб қолдик, деган ма'но келиб чиқмайди. Шу нарса қизиқки, ба'зи мамлакатлар ўзлари блан дўст бўлишимиз учун бошқаларга нисбатан душман бўлишимизни шарт қилиб қўйишни хоҳлайдилар». Ҳиндистоннинг бошқа мамлакатлар блан бўладиган муносабатлари, деб сўзини давом этдирди Неру, тинч тотув бўлиб яшашнинг ма'лум беш принципига асосланади ва ғарб давлатлари Ҳиндистондан хафа бўлсалар ёки Ҳиндистоннинг бошқа мамлакатлар блан ўсиб бораётган дўстлигига шубҳа ёхуд гумон блан қараётган бўлсалар, бу ҳол уларнинг нотўғри фикр юргизаётганликларини очиқ кўрсатади. Шу муносабат блан Неру Совет Иттифоқи блан Ҳиндистон ўртасида тузилган савдо битимларини эслатиб ўтди ва бу битимлар ҳар икки томон учун ҳам фойдалидир, деди. Ана шу ҳар иккала мамлакат ўртасида душманлик туғилиши мумкин, деган масала нима учун ўртага қўйилиши мумкин, деб сўради Неру.

СУН ЦИН-ЛИН НУТҚИ

Жавоб нутқи сўзлаган Сун Цин-лин хитой халқининг Хитой блан Ҳиндистон ўртасидаги дўстликни янада мустаҳкамлашга қат'ий қарор берганлигини уқтириб ўтди. Сун Цин-лин айтдики, кейинги йилларда ХХР блан Ҳиндистон Республикаси ўртасидаги муносабатлар янги фазага кирди ва бу иккала давлат бош министрларининг тинч тотув бўлиб яшашнинг беш принципи тўғрисида қилган тарихий баёноти ана шу муносабатларнинг энг юксак нуқтаси бўлди.

Сун Цин-лин тинчлик масаласи ҳозирги вақтда халқлар олдида турган асосий масала эканлигини та'кидлаб дедики, кишиларнинг ғоят кўпчилиги янги жаҳон урушининг бошланишига йўл қўймасликни истайди. Аммо ана шу истакларга хилоф суратда ўз қуролли кучларини миллий мудофааннинг нормал эҳтиёжларидан кўпроқ даражада оширaётган ва бу блан бошқалар учун хавф туғдираётган озчилик борлигини инкор қилиб бўлмайди .

Халқаро муносабатлардаги кескинликни юмшатиш учун Хитой ва Ҳиндистон, шунингдек Совет Иттифоқи ҳукуматлари томонидан кўрилаётган тадбирларни ва, жумладан, Хитойнинг АҚШ блан ўз муносабатларини тартибга солиш учун интилаётганлигини та'кидлаб, Сун Цин-лин Хитой территорияси бўлган Тайвань оролининг Қўшма Штатлар томонидан оккупация қилинганлиги ва Қўшма Штатларнинг Хитой ишларига аралашиб, Хитойнинг қирғоқ бўйидаги оролларини озод қилишга халақит бераётганлиги туфайли қийинчилик ва кескинлик юз берганлигини кўрсатди. «Ҳинд халқи, — деди Сун Цин-лин, — Тайвань тўғрисидаги масалада хитой халқини қўллаб-қувватламоқда, бизлар ҳам Гоа масаласида ҳинд халқини тамомила қўллаб-қувватламоқдамиз. Гоа масаласи мустақил мамлакатнинг территориал бутунлиги қўпол равишда бузилаётганлигини кўрсатучи мисоллардан биридир».

Сун Цин-лин ўз нутқининг охирида бундай деди: «Хитой халқи оддий ва тушунарли йўл тутмоқда — биз тинчликни истаётирмиз; биз бирор халққа нисбатан душманлик кайфиятида эмасмиз, биз ҳечкимга таҳдид қилаётганимиз йўқ ва биз бошқалар томонидан бўладиган таҳдидга ҳам тоқат қилаолмаймиз, биз ўз муваффақиятларимиз блан фахрланамиз ва бу муваффақиятларни ҳимоя қилишга тайёрмиз, аммо биз ўз муваффақиятларимизни баҳам кўришга тайёрмиз, биз халқларнинг қонуний ҳуқуқларини э'тироф этиш йўли блан тинчликни мустаҳкамлашга қаратилган ҳарқандай тадбирни муваффақиятли суратда амалга ошириш мақсадида ҳарбир мамлакат блан ҳамкорлик қилишга ва миллатлар ўртасидаги тенгликнинг ма'лум принципига асосланиб иш кўришга тайёрмиз».

Редактор **З. ЕСЕНБОЕВ.**

СССР Халқ хўжалигини тиклаш ва ривожлантириш тўртинчи давлат заёми

облигацияларнинг ўз қийматини тўлаш 2-нчи тиражининг

Справка жадвали

Заёмнинг бу тиражи 1955 йил 11 декабрьда Москва шаҳрида бўлиб ўтди.

Заёмнинг ҳарбир разрядида қуйидаги сериялардаги облигацияларнинг ҳамма 50 номери (№ 01 дан № 50 гача) ўз қийматини тўлаш тиражига чиқди:

Серия номерлари	Серия номерлари	Серия номерлари	Серия номерлари	Серия номерлари
060065	065026	068688	072939	076464
060078	065027	068767	072967	076540
060133	065049	068829	072997	076542
060147	065052	069043	073003	076575
060163	065057	069045	073043	076614
060253	065174	069088	073047	076620
060257	065184	069095	073066	076643
060348	065189	069158	073072	076646
060351	065239	069166	073137	076684
060388	065289	069189	073168	076699
060443	065333	069191	073251	076716
060475	065405	069206	073256	076725
060519	065467	069269	073260	076751
060537	065495	069278	073296	076848
060623	065548	069346	073303	076875
060742	065561	069443	073363	076984
061080	065598	069523	073387	077130
061095	065620	069544	073431	077136
061103	065733	069554	073435	077139
061174	065740	069569	073445	077151
061182	065786	069588	073504	077191
061250	065799	069614	073510	077226
061316	065813	069620	073631	077251
061477	065835	069627	073640	077261
061498	065872	069628	073652	077285
061530	065880	069662	073724	077315
061638	065893	069692	073784	077347
061652	065912	069750	073840	077348
061692	065940	069766	073858	077488
061831	065948	069830	073893	077512
061882	066009	069864	073910	077568
061918	066011	069894	073940	077580
062045	066013	069947	074021	077583
062063	066022	070053	074036	077597
062096	066032	070056	074087	077618
062150	066048	070078	074120	077684
062298	066062	070108	074126	077783
062349	066072	070109	074165	077834
062390	066085	070121	074185	077843
062399	066130	070139	074212	077851
062402	066176	070157	074257	077876
062407	066199	070176	074347	077882
062418	066287	070200	074366	077904
062504	066312	070218	074395	077913
062636	066474	070387	074403	077919
062673	066535	070412	074441	077979
062695	066628	070438	074455	078026
062701	066685	070446	074472	078066
062760	066706	070456	074514	078070
062795	066724	070629	074549	078089
062851	066777	070680	074559	078122
062958	066833	070715	074572	078150
062980	066834	070778	074617	078270
062987	066851	070796	074646	078305
063036	066892	070872	074698	078319
063045	066919	070882	074711	078324
063067	066954	070896	074736	078332
063130	066961	071025	074788	078394
063170	067009	071127	074830	078410
063193	067035	071283	074873	078463
063320	067053	071307	074904	078489
063332	067058	071369	074930	078534
063410	067071	071410	075062	078635
063507	067078	071422	075084	078656
063523	067186	071461	075107	078684
063612	067218	071464	075123	078723
063699	067268	071466	075145	078726
063731	067272	071568	075167	078740
063748	067301	071627	075223	078772
063761	067314	071692	075400	078847
063779	067377	071693	075433	078905
063836	067450	071779	075451	078912
063838	067459	071815	075477	078920
063921	067539	071825	075513	078974
063926	067545	071848	075566	078994
063959	067587	071849	075665	079049
063997	067629	071863	075675	079109
064001	067679	071880	075713	079112
064006	067715	071881	075724	079116
064090	067832	071903	075737	079139
064131	067838	071972	075759	079183
064158	067960	071980	075860	079186
064272	067986	072078	075861	079221
064334	068029	072108	075937	079284
064355	068078	072109	075952	079335
064372	068088	072113	075971	079355
064433	068116	072139	076002	079411
064443	068136	072267	076006	079421
064460	068188	072285	076088	079515
064490	068200	072333	076110	079518
064523	068217	072336	076146	079527
064574	068270	072454	076211	079628
064648	068286	072455	076270	079636
064667	068289	072582	076272	079649
064739	068323	072625	076319	079757
064771	068359	072657	076325	079760
064807	068361	072838	076336	079770
064811	068407	072839	076342	079860
064887	068510	072877	076398	079906
064957	068575	072878	076411	079916

Облигацияларнинг ўз қийматини тўлаш тиражини ўтказучи Комиссиянинг раиси — Москва шаҳар меҳнаткашлар депутатлари Жданов район Совети ижроия комитетининг раиси

Г. Т. ЗАХАРОВ.

Комиссиянинг мас'ул секретари

М. А. СМИРНОВА.

ТЕАТРЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 21/XII да **Чин муҳаббат,** 22/XII да **Гамлет.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 21/XII да **Фарҳод ва Ширин.** Ўзбекистон ССР халқ артисти **Маҳмуджон Ғафуров,** Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Фароғат Раҳматова** қатнашадилар.

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА — 21/XII да **Катта концерт.** Концерт кеч соат 8 яримда бошланади.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Ван Ю-ли** раҳбарлигидаги **Хитой халқ аттракционининг** ҳамда Жаҳон рекордчиси **Григорий Новак гастрольларининг сўнгги кунлари.**

КИНОТЕАТРЛАРДА:

«РОДИНА», СОБИР РАҲИМОВ номли, НАВОИЙ номли, «ИСКРА», «ЎЗБЕКИСТОН», — янги венгер бадиий фильми **Лилиомфи.**

«ЁШ ГВАРДИЯ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» — янги венгер бадиий фильми **Будапешт баҳори.**

«ШУҲРАТ», ШУМИЛОВ НОМЛИ КЛУБ — сеанслар олдидан киножурнал **Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчевнинг Деҳлига келиши.**

«ШУҲРАТ», — сеанслар олдидан киножурнал **Деҳлида Н. А. Булганин** ва **Н. С. Хрушчев шарафига митинг.**

«РОДИНА», НАВОИЙ номли, «ИСКРА», «ЁШ ГВАРДИЯ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН», ТЎҚИМАЧИЛАР МАДАНИЯТ САРОЙИ— сеанслар олдидан киножурнал **Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчевнинг Бомбайда бўлиши.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — эрталаб соат 10 да **Шошилинч хат,** кундуз соат 12 да **Дрезден картиналари галереясининг виставкаси.**

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ. Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34. **РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:** коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 132, Маданият бўлими — 132, Адабиёт ва сан'ат бўлими — 39040, Қишлоқ хўжалик бўлими — 135, Саноат ва транспорт бўлими — 132. Секретариат — 34048. Э'лонлар бўлими — 38142.

Р. 69902 «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр № А — 1675